

זוכה
פרס
ישראל

הבימה
התיאטרון הלאומי

נעצר בהצלות

מאת מארק הייהרסט

נעצר בחצות

מאת מארק הייהרסט

האנס ליטן

תרגום: דורי פרנס
בימוי: משה קפטן
עיצוב תפאורה: פרידה קלפהולץ-אברהמי
עיצוב תלבושות: פולינה אדמוב
מוזיקה: יוסף ברדנשווילי
עיצוב תאורה: מאיר אלון
עריכת וידאו והפקה מוזיקלית: אריק אביגדור
עיצוב תנועה: שרון גל

מנהלת הפקה: דקלה פרבר
עוזרת בימאי: דנה פלסר
הקלטות באולפן: רועי שוורץ

משתתפים:

אירמגארד ליטן – גילה אלמגור-אגמון
האנס ליטן – רן דנקר
דר' קונראד, קצין גסטאפו – עידו ברטל
אריך מוזזהם – שמיל בן ארי
קארל אוסייצקי – אמנון וולף
פריץ ליטן, אביו של האנס – מיכאל כורש
גוסטב המרמן – שחר רז
לורד קליפורד אלן – רותם קינן/תומר שרון
קצין אס.אה – שחר רז
חייל אס.אה/ קצין גסטאפו – נצר אלוני
חייל אס.אה/ חייל אס.אה/ מלונאי –
דורון עמית/דניאל ורטהיים
קולו של היטלר – תומר שרון

אירמגארד ליטן

המחזה

סיפורו האמיתי של האנס ליטן, עו"ד יהודי-גרמני צעיר, מבריק ואמיץ, שבשנת 1931 העלה את אדולף היטלר להעיד במשפט נגד ארבעה חיילים מ'פלוגות הסער'. במשפט שהתקיים בברלין, שם ליטן את היטלר ללעג ולקלס כשאמר עליו שהוא "שילוב של הברון מינכהאוזן ואטילה ההוני". שנתיים לאחר המשפט ועם עליית הנאצים לשלטון, סיפקה שריפת בניין הרייכסטאג, תירוץ לאסור אלפי אזרחים גרמנים מתנגדי המפלגה והמשטר ולהשליך אותם לבתי כלא במחנות, ביניהם האנס ליטן, שהיה עליו להיענש, על כך ש'השפיל' את מנהיג המפלגה. המחזאי האנגלי, מארק הייהרסט, מגולל במחזהו את סיפורו הטרגי והנוגע ללב של הפרקליט היהודי הצעיר, לוחם החופש שנשלח ממחנה ריכוז אחד למשנהו ואת סיפור גבורתה של אמו המנסה בכל כוחה להצילו מן הגורל הצפוי לו.

תודות: בירוטה שטרן, יעל גולדמן, אסי אשד, טל ייגר, אריאל שוורצר, פרופ' יורם שחר
הצגה ראשונה: 30 במאי, 2015 אולם מסקין | משך הצגה: שעתיים ו-10 דקות, כולל הפסקה

עריכת תכניה: רות טון מנדלסון, רמי סמו | צילום בחזרות: ז'ראר אלון

עיצוב גרפי: נוסטלסודין | עיצוב פוסטר: פארטין • CREATIVE

THE PLAY

1931. Hans Litten is one of the most celebrated lawyers in Berlin, famed for his brilliant mind and the rhetorical flair with which he defends those fighting back against the rapidly growing Nazi movement. So, when he calls Herr Hitler as star witness in the trial of a band of murderous SA men, the politician feels the full force of Litten's intellect, wit and courage. It arouses in Hitler a feeling he can't abide or forget. Two years later, on the night of the Reichstag fire, Litten is arrested. He is held without trial, beaten, tortured, and threatened as 'an enemy of human society'. As Litten disappears into the Nazi system, his indomitable mother, Irmgard, confronts his captors and, at enormous personal risk, fights to secure his release. This riveting drama explores her struggle, her son's resistance and the heroic battle of the weak against the powerful, truth against lies and mothers against murderers.

Production Manager: Dikla Farber
Assistant Director: Dana Plesser

Program:
Ruth Tonn-Mendelson, Rami Semo
Rehearsal Photos: Gerard Allon
Graphic Design: Nutelstudio

Opening: 30 May 2015, The Meskin Theatre | Length: 2 hours and 10 minutes, including interval

TAKEN AT MIDNIGHT

BY MARK HAYHURST

TRANSLATED BY Dori Parnes | **DIRECTED BY** Moshe Kepten
SET DESIGN Frida Klapholtz-Avrahami | **COSTUME DESIGN** Polina Adamov
MUSIC Yosef Bardanashvili | **LIGHTING DESIGN** Meir Alon
VIDEO EDITOR& MUSICAL PRODUCTION Arik Avigdor | **MOVEMENT** Sharon Gal

THE CAST:

IRMGARD LITTEN Gila Almagor-Agmon | **HANS LITTEN** Ran Danker
DR CONRAD Ido Bartal | **ERICH MUHSEM** Shmil Ben Ari
CARL OSSIETZKY Amnon Wolf | **FRIITZ LITTEN** Michael Koresh
GUSTAV HAMERMAN Shahar Raz | **LORD CLIFORD ALLEN** Rotem Keynan/Tomer Sharon
SA OFFICER Shahar Raz | **SA SOLDIER, GESTAPO OFFICER** Netzer Aloni
HOTELIER Doron Amit/Daniel Vertheim | **VOICE OF HITLER** Tomer Sharon

"נעצר בחצות", הבימה, ישראל

זהו כבוד עבורי שהמחזה שלי "נעצר בחצות" תורגם לעברית ומוצג בישראל על ידי תיאטרון הבימה.

האנס ליטן היה קרבן מוקדם של הנאציזם, והיה אדם שניסה להשתמש בחוק על מנת לנטרל את אדולף היטלר ולהזהיר את בני ארצו מפני הסכנות של המשטר הטוטליטארי. שני הדברים הללו כמוזן קשורים זה בזה. כשהנאצים תפסו את השלטון בגרמניה הם התנפלו ראשית כל על אותם גברים ונשים שהתנגדו להם במרץ – אם באמצעות הומור, ארגון, לגלוג, אינטלקט, או פשוט מתוך תחושת אנטי להטטה. האנס השתמש בכל אלה בחקירתו הנגדית את היטלר, ומדרך הטבע פגע בו והביך אותו (אנשים כמו היטלר תמיד מפגינים לראווה את פציעיהם) וזו הסיבה שהמשטר הנאצי גבה מחיר כה כבד בתמורה. גורלו המחריד של האנס הוכיח, במובן מסוים, שאזהרותיו היו נכונות.

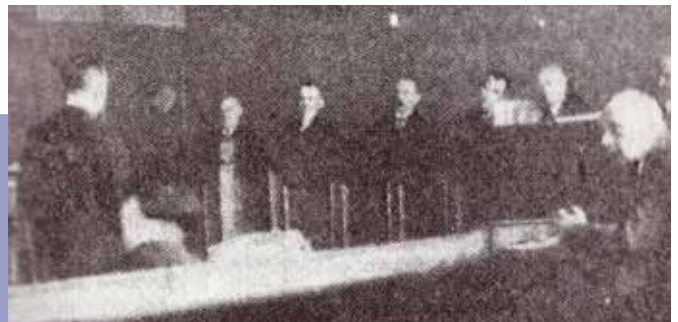
האנס ליטן היה גם יהודי. כפי שאומר המחזה, הוא "בחר" להיות יהודי, חלקית כי גילה שאביו היה יהודי וחלקית כאקט של הזדהות עם קבוצה נרדפת ומותקפת בגרמניה מיד לאחר מלחמת העולם הראשונה. אני סבור, על כן, שהצגת "נעצר בחצות" בישראל היא הולמת כפליים. זה יהיה דבר גדול אם שמו של האנס יוכר יותר בארצכם, כשם שאני מקווה שהוא יהיה מוכר יותר גם בארצו.

בצ'צ'סטר ולונדון הופענו בפני קהל שקיבל אותנו בהערכה עמוקה, ואני חושב שהלהקה חשה זכות גדולה מאוד. אני יודע שבמובנים רבים זהו מחזה שקשה לשחק בו. הוא תובע הרבה מכל המעורבים – הנטל הרגשי והחשיבות הפוליטית של הספור הם משא כבד והכרחי. אני מקווה שתשמרו עם זאת על ההומור, ולו רק בגלל שהפשיזם – כמו כל תנועה המאמינה שהיא צודקת במאה אחוז – היא אחת האידיאולוגיות חסרות ההומור ביותר בעולם. הצחוק היחיד אצלה הוא צחוק לועג. לכן העובדה שהאנס וקארל ואריך ואפילו אירמגארד הצליחו לשמור על ההומור שלהם עד הסוף היתה סוג של נצחון.

אם יש תקווה בספור, הרי שהיא נובעת מאירמגארד ליטן. היא הציבה מול שנאתם אהבה. בסופו של דבר היא נצחה. אנחנו כאן, הם הלכו. אם כי, כמובן, עצם העובדה שיש עוד אירמגארד ליטניות בחלקים שונים של העולם מעידה על כוחן של הטוטליטאריות והאנטישמיות ועל הצורך שעדיין קיים בקידום הכבוד העצמי האנושי שוב ושוב. אם המחזה הזה תורם לכך ולו במעט, דייני. אני מאחל לכולכם כל טוב.

שלכם,

מארק הייגרסט

היטלר כעד במשפט מועדון הריקודים עדן, 8.5.1931

בצילום הדוקומנטרי: אסירים קומוניסטים

מן המעצר בחצות ועד המוות

על פי קטעים מן
הביוגרפיה של האנס ליטן
מאת בנג'מין קארטר הס

יום לאחר שריפת הרייכסטאג התכנס הקבינט של הילטר וחוקק צו שמאשר רטרואקטיבית את חוקיות המעצרים של הלילה הקודם, וכן מאסרים עתידיים נוספים ללא משפט לכל מי שהמסטר רואה בו איום פוליטי. "הגבלות על החרות האישית, על חופש הביטוי, על חופש העיתונות, על הזכות להתגודדות ציבורית, ביטול הפרטיות של תקשורת בדואר, בטלגרף או בטלפון". מרגוט ומכס פירסט, ידידיו הקרובים של האנס, נרתמו למאבק למענו. מרגוט ילדה את בנה אלניס כמה ימים קודם לכן. "כמה פעמים מצאתי אותה בבית כשהיא מיניקה, מדברת בטלפון ומנהלת רישומים בעת ובעונה אחת", נזכר מכס פירסט. "היא היתה תשושה, על סף התמוטטות".

מקומות הכליאה ומחנות הריכוז שבהם שהה האנס ליטן מאז מעצרו בפברואר 1938 ועד מותו בפברואר 1938:

זוננבורג

אסיר מזוננבורג (ששוחרר מאוחר יותר) כתב, "האם ליטן ייצא משם חי? אני לא יודע. הוא עצמו הפציר בקצין גסטאפו שיירה לו כדור בראש, כי הוא לא יכול לשאת עוד את ההתעללות". אסיר אחר סיפר לאירמגארד, שפעם הוציאו אנשי האס.א.ה את האנס מתאו בלילה. "עכשיו הולכים לירות בכך", אמרו לו. "יצלמו אותך ברגע היריה". הם הצמידו אקדחים לשני צדי ראשו, המצלמה הבזיקה, הצילום נעשה, אבל לא היו כדורים באקדחים.

ליטן כתב למרגוט, במסווה של הוראות לגבי תיקים משפטיים, כשהוא משתמש בכינויים שונים שהדביקו לו ידידיו: "חייבים להרשות לבר (שכן ידידיו כינו אותו "הדב", "בר") לסיים את תקופת השכירות שלו. הוא ביחסים רעים כאלה עם הדיירים האחרים, שהם תוקפים אותו כל לילה בשובו הביתה. כבר הרביצו לו באופן שמסכן את חייו. לאביו של האלי (עוד כינוי שלו) יש קשרים בחלונות הגבוהים. אמנם הוא לא מסתדר עם בנו בשום פנים ואופן, אבל אתם חייבים להבהיר לו שזה עניין של חיים ומוות".

שפאנדאו

בהגיעו לשפאנדאו כתב ליטן לאמו כי בבריאותו "אין שינוי". עם זאת היו לו בקשות מפורטות לגבי ספרים שיישלחו לו: הוא התעמק בחקר ציורים על מצבות של אפיפיורים.

בשפנדאו הצליחה מרגוט לבקר אותו. היתה לו, היא אומרת, "הבעה רדופה", והוא הציץ כל פעם אחורנית מעבר לכתפו. פניו היו נפוחים, וראשו מעוקם באופן משונה. הוא סבל מכאבי ראש עזים. הלסת שלו היתה סדוקה ורבות משיניו היו חסרות. הוא איבד את הראיה בעין אחת.

ליטן הצליח להגניב לידי מרגוט פתק עם המפתח לצופן שבו ישתמש במכתביו: יש לחבר כל אות ראשונה במלה הרביעית בכל משפט כדי לקרוא את מה שהוא "באמת" כותב. השימוש הראשון שלו בצופן הזה היה בכדי לבקש מספיק אופיום למנת-יתר. הסם גרם לו להקיא, ולכן ניסה לחתוך את ורידיו. הוא נלקח לטיפול, ושרד.

בינתיים, בברלין, פגשה אירמגארד לראשונה את אוטו קונראדי, קצין הגסטאפו שהיה אחראי על המעצרים המנהליים בפרוסיה. הוא היה צעיר בשנה מהאנס. אירמגארד תיארה אותו כ"גבר נאה לפי המושגים הנציונל-סוציאליסטיים של יופי, עם מבט קשה וקר כקרח". כשידבר על בנה, עיניו היו "ירוקות משנאה".

האנס ואמו, 1904

אירמגארד נואמת בבי.בי.סי

בראנדנבורג

באוקטובר 1933 הועבר ליטן למחנה הריכוז בברנאדנבורג. אחד האסירים מתאר כיצד ראה את השומרים גוררים את ליטן, "מטונף ומרופט עד שבקושי ניתן היה לזהותו" לאורך החצר "במכות ובעיטות". כשנראה שהוא עומד להתמוטט, הדפו אותו לפינה שבה היה בור שפכים. "כשראשו מוחזק מעל לשלולית, נכפה עליו לכרוע על ארבע. בכדי שגופו לא יצנח, תמכו בו באמצעות רובה מתחת לבטנו. אז הכו אותו הזקיפים עם רובהם בגבו ובאחוריו. זה נמשך עד שליטן התמוטט ונפל כשפניו בתוך הרפש. הוא נגרר משם, קהה חושים לחלוטין".

אסיר אחר, קורט הילר, הוכנס לתאו של ליטן כדי לפקח שלא ינסה להתאבד. הילר גילה לליטן שאם יתאבד, הוא – הילר – ישלם את המחיר. האנס הבטיח לו שלא ינסה להתאבד כל עוד הם חולקים את התא. במכתב למרגוט כותב ליטן: "הסתבר שרק רצית לנחם אותי כשכתבת שהישארתי בשפנדאו מובטחת. בבקשה אל תעשי דברים כאלה. אני לא מטורף עד כדי כך שצריך לספר לי אגדות. חוץ מזה, אם תמשיכי כך, לא אוכל יותר להאמין לחדשות ממך. אז אנא, חדלי, זה לא מספק לי שום נחמה". מכס ומרגוט ניסו להבריח אותו מבראנדנבורג. אבל השותפים עליהם סמכו התגלו כנאצים שתולים, וכל התכנית ירדה לטמיון. ב – 1935 הם הצליחו להשיג אישורי נסיעה לפלשתינה ועזבו את גרמניה. תוך שנתיים החריבו הנאצים את כל הקהילה שאליה השתייך ליטן – עולם של אנשי תרבות, ספרות, חוק, שמאל. רוב חברי הקהילה הזאת היו מתים, כלואים, גולים או מתקרנפים.

אסטרונג

עבודת הפרך במחנה הריכוז אסטרונג, התחנה הבאה בדרך היסורים של האנס, לא הותירה לו אנרגיה לעבודה אינטלקטואלית. "אני מסתפק בקריאת שירה של הדרלין ומחזות של שייקספיר". כמו כן הוא סבל קשות ברגלו, שנדרסה ע"י משאית בזמן העבודה.

בתקופה הזאת חנן היטלר רבים מן האסירים הפוליטיים שנעצרו לאחר שריפת הרייכסטאג. בתיק של ליטן, לעומת זאת, נכתב: "סנגור ידוע לשמצה של קומוניסטים. במשך שנים תקף חברים במפלגה הנציונל-סוציאליסטית בשנאה לוהטת. לאחר בדיקה חוזרת ויסודית, ולאור פעילותו הארוכה נגד המדינה, שחרורו מן המעצר המנהלי אינו מאושר".

במכתבו אישי שכתב אביו של האנס להיטלר, שבו הוא מזכיר את עברו שלו כמפקד בצבא ומצדיק עקרונית את מעצר בנו ("אני רואה באמצעים שננקטו נגדו צורך הכרחי של המדינה ועד כה לא פעלתי לשחרורו") הוא מתאר עד כמה השחיתה אשתו את בריאותה במאמציה למען הבן "האבוד". "רק מטעם זה", כותב פריץ, "אני מעז לבקש מן המנהיג לשקול אם שחרורו של בני כעת, לאחר 29 חודשים, עשוי לעלות בקנה אחד עם האינטרסים של המדינה".

כשהוגשה להיטלר הבקשה לשחרר עוד כמה מאנשי השמאל הבולטים לאחר החנינה הראשונה, הוא רתח: "כמה רעש עושים בשם כנופיית הרוצחים השפלים האלה! עכשיו אנחנו משכנים אותם יפה במחנות, מאכילים אותם ומטפחים אותם, כן, אנחנו נותנים להם לעבוד. לא אסכים לזהם את האדמה הגרמנית ברפש הזה..."

ליכטנבורג

"אנא שלחי לי", כותב האנס לאמו, "מן הסדרה של שייקספיר בגרמנית ואנגלית את 'המלט', 'הסופה', 'מידה כנגד מידה', 'כטוב בעיניכם', 'עמל אהבה לשווא', 'פריקלס', 'סימבלין' ו'ליר', את 'עלילות גילגמש' בהוצאת אינסל, ואת הסונטות של שייקספיר בתרגום סטפן גיאורג. אני מקווה שעד חג המולד אוכל להתעסק באופן שיטתי בדנטה". כמו כן הוא כותב שבדעתו לתרגם שירה גרמנית מימי הביניים לגרמנית מודרנית לטובת תלמידי תיכון.

שומרי האס.אס התרשמו מאד מלמדנותו של ליטן. אחד מהם היה משוכנע שאיש רב ידע כל כך הוא בוודאי מומחה לעניינים שבלב, וביקש את עצתו של ליטן בנוגע לחיי האהבה שלו. ליטן המליץ לו לקרוא שירים של רילקה. איש האס.אס חזר אילו כדי לבקש הסברים על הקטעים המסובכים יותר. "אם זה פתר לו את הבעיות הרומנטיות שלו", מעירה אירמגארד, לא הצלחתי לוודא.

אחד מן האסירים ששרדו את ליכטנבורג סיפר שליטן חילק את מרבית הכסף ששלחה לו אמו לאסירים העניים יותר, ומחה בתוקף כשהכו אסירים.

ב – 1937 הוא כותב לאירמגארד שהוא שולח לה את כל ספריו, "אנחנו חייבים בפקודה לשלוח אותם הביתה. את יכולה לתאר לעצמך מה זה בשבילי." מחנה ליכטנבורג פורק, ואסיריו פוזרו.

בוכנוואלד

המכתב הבא לאמו הגיע מבוכנוואלד. הוא חתם עליו "האנס", ולא "האנס-יואכים": זה היה האות המוסכם ביניהם שמרביצים לו או מענים אותו. גם המכתב הבא משם היה חתום רק "האנס", וניכר היה שהוא נכתב ביד רועדת מאד. ב-1937 השתנתה כבר אוכלוסיית המחנות. האסירים הפוליטיים היו מיעוט, והמחנות החלו להתמלא באויבי ה"גזע הגרמני", אנטי-סוציאליים, הומוסקסואלים, ויותר ויותר יהודים, בתחילה כאלה שהפרו את חוקי נירנברג אשר אסרו על נישואים בין יהודים ללא-יהודים או על מגע מיני ביניהם.

דכא

באוקטובר 1937 הגיע ליטן לתחנתו האחרונה, דכא. השמועה ש"האנס ליטן הגיע" התפשטה מהר במחנה. לאלה שהכירו אותו מימי ברלין וזכרו את "שערו השופע, עיניו החמות, ידיו העדינות", הזדעזעו ממראהו של ליטן אחרי ארבע וחצי שנות מעצר: "חיוור ורזה, מעוות בשל ראשו המגולח, גורר רגל, כפוף, עם משקפיים עקומים, מכנסיים שלא כופתו כהלכה".

האסירים הפוליטיים של בלוק 6 (היהודי) רוכזו יחד בצריף 3. בערב הראשון שלהם יחד, השיג היינץ אשן, האסיר הבכיר של הצריף, גיטרה, ו"כולנו התחלנו לשיר: השירים שהיינו שרים פעם. האנס ליטן התיישב ושר איתנו". אשן וליטן, שחלקו חוויות עבר בתנועת הנוער ובפוליטיקה רדיקלית, נעשו חברים קרובים. ליטן, מספרים, הבין באותה עת שאין סיכוי קלוש שישתחרר אי פעם, והחליט כבר לשים קץ לחייו. אשן ארגן את אסירי צריף 3 לשמור עליו בתורות.

העבודות המפרכות שהוטלו על האסירים היהודים הקשו על ליטן, שבריאותו כבר היתה רופפת מאד. "כולנו סבלנו", מספר אסיר אחד, "כשראינו את האנס עובד בלי שיכולנו לעזור לו. החפירות, סחיבת המריצות, כל זה היה קשה לו. אפילו הליכה היתה מאמץ נוראי עבורו".

פגישתו בדכא עם אמו הפחידה אותה. "קולו היה רך ושקט באופן מוזר. הוא נראה בן-אדם אחר." הוא גם ענד את הטלאי הזהוב.

זמן קצר לאחר מכן, בעקבות פרסומים בעיתונות בצ'כוסלובקיה, הולנד, צרפת, שבדיה ובריטניה שהאשימו את רשויות דכא במות מספר אסירים יהודיים, הוטל על אסירי בלוק 6 עונש. "שקרים", אמר מפקד המחנה בקול רועד מזעם, "הופצו על המחנה המעולה שלנו." לכן נידונו האסירים היהודיים לבידוד מוחלט עד להודעה חדשה. "החלונות הוגפו, הדלתות ננעלו. זר לא יבין מה היא אווירת 'בידוד'. האוויר מחניק. אין מקום לזוז. גניבות לחם החלו להתרחש. מריבות."

אבל האסירים הפוליטיים ניצלו את הבידוד לדיונים וקורסים בבלוק. הנושאים היו מגוונים – היסטוריה, שפות זרות, פילוסופיה, פסיכולוגיה. "והמרצים! איזו כמות של אינטלקט וידע הייתה מרוכזת בבלוק 6!" אשן הרצה על נושאים פוליטיים, וליטן בעיקר על ספרות ונושאים תרבותיים אחרים. הוא דקלם שירים של רילקה וסופרים אחרים. האסירים הקניטו אותו ב"ערב קברטני", שבו אחד מן האסירים הצעירים, עטוף בסדין, דילג בצריף כרוחו של רילקה הדורשת שליטן יצטט גם את השירים שמעולם לא פרסם בדפוס. ליטן גם דן עם חוג האסירים בהיסטוריה וסיפר אנקדוטות מן המשפטים שבהם נטל חלק. הוא יזם חוג פרוידיאני וניתח חלומות של אסירים. "לא היה נושא אינטלקטואלי שבו לא התמצא, והוא דיבר על הכל בפשטות וביושר. אי אפשר היה שלא לחבב אותו." "בלילה, כשהיו שרים שירים, הורגש איך שבים אליו זכרונות מנעוריו... בתקופת הבידוד הוא הפגין עליצות שלא ראינו כמותה אצלו זמן רב."

לאחר מספר שבועות, בתום תקופת הבידוד, הוא שלח שוב מכתב שעליו חתם רק "האנס". בינואר 1938 לקחו השומרים את אשן וערכו לו, "תליית עץ" – עינוי שבמהלכו היה האסיר תלוי על זרועותיו מעמוד בגובה 2.5 מטר מספר שעות. היינץ אשן נתלה כך תשע שעות. הוא מת יום לאחר מכן. כשנודע מוות לליטן, הוא קפא, הישיר מבט ואמר חרש, "טוב, אז הלילה אני אצטרף אל היינץ". הוא יצא מן הצריף, וכשחזר נראה מוטרד מאד. הוא נשמע ממלמל "אני חייב, אני חייב לדבר עם היינץ בלי דיחוי".

אוגוסט קוהן הוא שמצא את ליטן תלוי בשרותים. הוא השאיר פתק ובו דברי פרידה ספורים, ואישור שאכן הוא החליט למצוא את מותו.

הרגעים היפים של החיים. בית מלא תוכן. עד 120.

אנחנו מאמינים שכל רגע חשוב וזה הזמן לתת לעצמכם את הטוב ביותר שאפשר, לגור בבית מלא תוכן, חברים ועשייה, תרבות ואופי. עד 120. רשת עד 120 מזמינה אתכם לחיות את החיים במלואם. מחכים לכם.

רשת בתי מגורים
לגיל השלישי

***6120**

הזמנה לפגישה אישית - *6120

הבית בתל אביב

הבית בהוד השרון

הבית בראשון לציון

• הבית בראשון לציון • הבית בהוד השרון • הבית בתל אביב • www.ad-120.co.il

מה קרה אחר כך

עשרה ימים אחרי מותו של האנס ליטן, ברח אירמגארד מגרמניה. היא שהתה תקופה קצרה בשוויצריה ובצרפת, ואז עברה לבריטניה, שם שהתה בשנות המלחמה. פריץ ליטן נשאר בגרמניה עד שכמעט היה מאוחר מדי, והמכתבים של אירמגארד משנות הגלות הראשונות מעידים על המתחים שיצרו השנים הנוראות שבהן האנס היה עצור. כשפריץ מת, בצפון אירלנד ב-1940, ההספד שנכתב עליו ב"לונדון טיימס" סיפר מעט מאד על אודותיו והתמקד תחת זאת בקריירה של בנו. בשנות המלחמה המוקדמות שידרה אירמגארד באופן קבוע בסדרת רדיו של הבי.בי.סי שנקראה "לאשה הגרמנית". היא גם הרצתה תכופות על נושאים כגון "הסכנה של הפשיזם לעולם כולו" ו"גבורתם וסבלם של לוחמי המחתרת הגרמניים". היא היתה נחושה לקדם את המודעות לכך ש"קורבנותיו הראשונים של היטלר היו גרמנים". לקראת סוף המלחמה, נטלה על עצמה משימה חדשה: להרצות בפני שבויי מלחמה גרמניים בבריטניה במאמץ להשריש "מחשבה אנטי-פשיסטית" ו"תפישת עולם שוחרת שלום". היא הבטיחה לחיילים שהיא תישאר בגרמניה עד שהאחרון שבהם ישוחרר, ועמדה בהבטחתה. היא חזרה לגרמניה רק לקראת סופו של העשור.

בתחילה עברה להתגורר בבואריה, בגרמניה מערבית. שם נתקלה בטינה שחשו גרמנים רבים אחרי המלחמה כלפי אלה שעזבו לניכר, ובמיוחד כלפי אלה שעבדו לטובת בנות הברית (טינה זו היא שהובילה להפגנות נגד מרלן דיטריך כשהזמרת שבה להופיע בברלין המערבית ב-1960). בעיני רבים, אירמגארד היתה בוגדת. סרבו להקציב לה את דמי הגמלאות של בעלה מהאוניברסיטה. בתסכולה ולאחר שנאשה מ"להתחנן לנדבות", כפי שהיא הגדירה זאת, היא עברה לברלין המזרחית, הקומוניסטית. שם היא קבלה מעמד רשמי של "קרבן הפשיזם" ושולמה לה קיצבה. רק אז, כשהיתה פטורה סוף סוף מדאגות, הרשתה לעצמה להיות אשה זקנה. היא חלתה כמעט מיד, ומתה בברלין המזרחית ב-30 ביוני 1953.

ב-1951, בברלין המזרחית, שונה שמו של הרחוב שבו ניצב בית-המשפט המרכזי ל"רחוב האנס ליטן". לאחר נפילת חומת ברלין היה גל של שינוי שמות הרחובות שגרמניה המזרחית קראה להם על שם גיבוריה. גם רחוב האנס ליטן היה מועמד ליפול קרבן למגמה הזאת. מכירו ומוקיריו של האנס ליטן התקוממו, ובראשם ידידתו מרגוט פירסט, שכתבה מכתב זועם: "אני נבחלת ומזועזעת שהמדינה שוקלת להתכחש לכבוד שהיא חבה לזכרו של אדם שלחם בהיטלר וכנופיותיו, ונגרר בשל כך דרך מחנות ריכוז תוך עינויים בלתי פוסקים עד מותו בדכאוו ב-1938". גם לשכת עורכי הדין התגייסה לעניין, ורחוב ליטן נותר על המפה. בשנת 2000 זכה גם הבניין שבו שוכנת לשכת עורכי הדין המרכזית של גרמניה בשם "בית האנס ליטן". גם זה היה קשור בפולמוס ציבורי. על מנת "להכשיר" את שמו של ליטן, הדגישו שוב ושוב שהוא לא היה קומוניסט. מרגוט פירסט הבלתי נלאית לא היססה להשיב: "אף שהאנס לא היה חבר מעולם במפלגה הקומוניסטית, יהיה נכון להגדיר אותו פוליטית כשמאלה למפלגה. למה היום עלינו לקבל סילופים היסטוריים מן הצד השני? האם עדיין איננו יכולים לקבל איש גדול, שהאובססיה שלו לחובתו האזרחית הביאה אותו לאבדון, כפי שהוא?"

האנס ליטן, 1925, כותב על תנועת הנוער שהקים, ומגיב לקולות שקוראים לה להינצל מעניינים פוליטיים:

"הרתיעה שלהם מהתעסקות בפוליטיקה נובעת מן הפחד שלהם מאחריות. הידיעה שכל מעשה שנועד לטובה חייב לגרום נזק במקום אחר, ההכרה ב"חבר הפיפיות" הזאת של המעשה, מובילה אנשים רבים מן הדור הצעיר לא לפעול בכלל. כל מי שנמנע מפעולה בגלל הפחד מרגש אשמה לא תופש שאשמה יכולה לנבוע גם מאי-פעולה. האדם לא יכול לחיות בלי אשמה. לכן חייב להיות לנו אומץ לקבל על עצמנו אשמה – ואחריות".

מכתב של האנס ליטן להוריו, 7 במאי 1931

"אני שוכב במיטה כרגע עם שפעת שחייבת בכל מחיר לחלוף תוך עשרים-וארבע שעות, שכן מחר יהיה לי העונג לחקור בבית-המשפט את מר היטלר אישית"

מאקס פירסט, חברו של האנס ליטן:

"ליטן רצה להיות יהודי באותו אופן שבו רצה להיאבק בשם הפועלים של פרברי ברלין: הוא רצה להיות בצד של המושפלים. הוא שנא שינויים בחיי הפרטיים, ומעבר דירה היה עבורו טראומה".

בהפגנה של ה-1 במאי 1929, ליטן ראה שוטר מכה מפגין, משליך אותו ארצה ובועט בו. ליטן רץ אל האיש המוכה, הזדהה כעורך-דין והתחיל לרשום את פרטי הארוע. כעת החל השוטר לטפל בליטן עם אלת הגומי שלו, אבל ליטן, אפילו לא שם לב שמרביצים לו, כל כך היה שקוע בעבודתו.

מרגוט פירסט:

"פעם בהתקף זעם הוא הרים ערימת ספרים מן השולחן כדי להטיח אותם שוב בשולחן. אבל מכיוון שלא יכול היה להביא את עצמו לעולל זאת לספרים שלו, הוא השתלט על עצמו ברגע האחרון..."

אירמגארד ליטן על חינוך ילדיה:

"אני לימדתי אותם שאסור להניח לאינטרסים חומריים לשלוט על פעולותיך; שאתה חייב להיות נאמן לאמונותיך בעקשנות קנאית; שפשרה איננה אפשרית. לא תפסתי אילו השלכות הרסניות עלולות להיות לגישה כזאת".

פריץ ליטן, אביו של האנס, הפסיק כל קשר עם בנו

ב - 1931 ואסר עליו לבקר בבית המשפחה:

"כל אזהרותי ומאמצי להרחיק אותו מן הטרור האידיאולוגי-פוליטי שלו עלו בתוהו. האנס הפך למגן פנאטי וחסר מצפון של קומוניסטים. אני אדם שלחם כל חיי הבוגרים במרקסיסטים, ומעשיו של בני היו בלתי נסבלים מבחינתי".

העיתון הנאצי "ההתקפה", 1932:

"מכופף החוק היהודי ליטן מנסה את השיטות הנאלחות והמבחילות ביותר... אסור לתת לו להמשיך. הוא חייב להיעלם לחיים הפרטיים או להיות מורחק לכל חיי מבית המשפט".

לאחר שהוכה בתחנת רכבת תחתית ברחוב שומם ובבית קפה קטן, התלוו אל ליטן החל מסוף 1932 שומרי ראש מטעם הליגה למאבק בפשיזם. אמו התחננה שיעזוב את גרמניה, זמנית. תשובתו של ליטן: "מיליוני הפועלים לא יכולים לעזוב את הארץ, אז גם אני חייב להישאר".

גלויה של האנס ליטן ממחנה ריכוז ליכטנבורג
ליטן צייר עצמו כדב (הכינוי שכינהו ביידיש)

מכתב המודיע על סירוב סופי לשחרר את האנס ליטן, 1937

האנס ליטן כותב לאמו מדאז

מחלימים באחוזה פולג

להחלים באוירה כפרית רגועה, זה בטבע שלנו.

צוות אחוזת פולג מזמין אתכם להחלים לאחר ניתוח או אישפוז באוירה כפרית רגועה ובתנאים מושלמים למנוחה והתאוששות

אחוזה פולג

- לקחת פסק זמן לאחר ניתוח או אישפוז
- לנוח כשהמטפלת נוסעת לחופשה
- מבטחי כל קופות החולים זכאים להשתתפות
- בהחלמה לאחר ניתוח או אישפוז (על פי תקנון הקופה)

לפרטים נוספים ופגישת היכרות אנא התקשרו:

***3616 • 1-800-33-33-70**

קיבוץ תל יצחק

אחוזה רובינשטיין

רשת הדיור המגוון הפרטית המובילה בישראל

a-rubi.co.il

שטורמאבטיילונג (Sturmabteilung) הידועות בשמן המקוצר א.ס.א. (SA) הן פלוגות הסער הנאציות, שהורכבו מאלפי בריונים ומובטלים שהוקמו בשנת 1921, מתוך פלוגות הספורט של המפלגה הנאצית. שמם לקוח מחיילי הסער – יחידת עילית גרמנית במלחמת העולם הראשונה. הם עודדו אלימות, פיזרו אספות והגבירו את חוסר הביטחון בקרב הציבור. אנשי הא.ס.א. נודעו גם בכינוי "החולצות החומות", על שם צבע המדים שלהם, שהבדיל אותם מלובשי "החולצות השחורות" – הא.ס.א. בראש הארגון עמד לתקופה קצרה אמיל מוריס, מבריוני מינכן, ושען במקצועו. בתחילה נקראו הפלוגות "מחלקת ההתעמלות והספורט", אך לאחר זמן מה הוסרה ההסוואה; אנשי הא.ס.א. קיבלו מדים חומים, שם חדש, והפכו למיליציה לכל דבר. הא.ס.א. הורכב מבריונים ומפושעים שניתנה להם דרך אחרת "להשתלב" בחברה הגרמנית. הפלוגה עברה אימונים צבאיים מרובים. דרכי פעולותיה היו שילוב גס בין התפרעויות ברחובות ואלימות לבין הגנה על היטלר והמפלגה. בנובמבר 1923 ליוו אנשי הא.ס.א.ה, בפיקוד הרמן גרינג, את היטלר בפטש במרתף הבירה שבעקבותיו נדון היטלר למאסר. חמש שנים לאחר שחרורו מהכלא, מינה היטלר את ארנסט רהם לעמוד בראש הא.ס.א.ה. בתקופת עליית המפלגה הנאצית לשלטון היה תפקיד הא.ס.א.ה הטלת מורא על יריבים פוליטיים ורציחתם. היטלר היה מודאג מהקיצוניות שבדרכו של רהם, הוא סבר כי תדמית המפלגה נפגעה בשל כוונות הא.ס.א.ה וכי פעולותיו תהיינה לו לרועץ בדרכו לכס הנשיאות. עם עלייתו לשלטון בתחילת 1933, מנה הארגון כ-300,000 חברים, שסברו כי לאחר עשור של מאבק, אלים ברובו, הגיע הזמן לממש את חזונו באשר לגרמניה, וחזון זה כלל את סילוק השמרנים מעמדות הכוח שלהם, השתלטות על גרמניה והפיכתה למדינת א.ס.א.ה. בין היתר הועלתה הדרישה למזג את הא.ס.א.ה עם הצבא. ב-30 ביוני 1934 נתן היטלר פקודה לא.ס.א.ה, לחסל את הא.ס.א.ה, שביצועה נודע בשם "ליל הסכינים הארוכות". כל הנהגת הא.ס.א.ה נעצרה, והיטלר הורה על גל של הוצאות להורג ללא משפט. בזה אחר זה הובאו המנהיגים הנאצים אל הקיר שלפני בית הספר לקצינים בליכטרפלדה ונורו על ידי כיתות יורים של הא.ס.א.ה והגסטאפו. רהם עצמו נרצח בריות על ידי סוהריו. בעקבות "ליל הסכינים הארוכות" הפך הא.ס.א.ה לארגון שולי בגרמניה הנאצית ובראשו עמד ויקטור לוצה. לוצה נהרג בתאונת דרכים ב-2 במאי 1943, והוחלף על ידי וילהלם שפמאן, שפעל להעלאת המורל בקרב אנשיו ושילב יחידות של הא.ס.א.ה בכוחות הלוחמים של הצבא הגרמני. במשפטי נירנברג עמד הארגון יחד עם חמישה ארגונים נוספים למשפט. משמעות התביעה הייתה שניתן להרשיע מי שהשתייך לארגון על סמך השייכות לארגון בלבד. הארגון לא הורשע.

הא.ס.אס, קיצור המילה הגרמנית Schutzstaffel - שווצשטאפל (חיל ההגנה, או פלוגות המגן), הוא הכינוי שבו מוכר ארגון ההגנה והמודיעין של המפלגה הנאצית, "חיל ההגנה". האס אס הוקם כיחידת שומרי ראש של אדולף היטלר בשם "לייבשטנדרטה אדולף היטלר" (Leibstandarte Adolf Hitler). בהמשך, יחידה זו התפתחה לדיוויזיה שלמה. בשנים 1929 עד 1945 (מועד פירוקו לאחר תבוסת גרמניה הנאצית), תחת הנהגתו של היינריך הימלר, גדל הארגון, שהחל כגוף קטן, צבאי למחצה, והפך לאחד מהארגונים הגדולים והחזקים ברייך השלישי. הנאצים ראו בא.ס.אס יחידת עילית, ואנשיה נבחרו על פי העקרונות של טוהר הגזע ועל פי נאמנות ללא תנאי לפיהרר ולמפלגה הנאצית. עד 1944 הייתה ההצטרפות לא.ס.אס על בסיס התנדבותי, אך עם היחלשות כוחה הצבאי של גרמניה הוחל בגיוס אקראי מבין כלל האוכלוסייה, לעתים מבני 18 ומטה. כמו כן צורפו ליחידות החמושות של הארגון מתנדבים מארצות אירופה הכבושות. הזרוע הצבאית של הא.ס.אס, ואפן א.ס.אס, התפתחה להיות צבא גרמני שני, בנוסף לוורמאכט, הצבא הגרמני. לוואפן א.ס.אס יצאו מוניטין של לוחמים פנאטיים ואכזריים מאד; יחידות ואפן א.ס.אס סייעו בחיסול ההתנגדות היהודית במרד גטו ורשה באפריל 1943 ורצחו שבויי מלחמה אמריקניים במחנה ליד העיר מלמדי (Malmedy) במהלך קרב הארדנים ב-1944. הא.ס.אס נבדל מהצבא הגרמני, מהמפלגה הנאצית וממנגנון הפקידות הרשמי על ידי דרגות, תגים ומדים ייחודיים לארגון. במקביל להשתלטותה הבלעדית של המפלגה הנאצית על הכוח הפוליטי בגרמניה, "נשאבו" יותר ויותר תפקידי מפתח בממשל הגרמני - כמו מערכת אכיפת החוק - לשליטת הא.ס.אס והפכו לחלק מהארגון; במקביל, הפכו חלקים מתוך הא.ס.אס לגופים ממשלתיים. כדי לשמור על כוחה הפוליטי של המפלגה הנאצית ניתנה לא.ס.אס הסמכות להקים ולהפעיל גופים של משטרה חשאית, הגסטפו והסיפ"ו; משמעותה של סמכות זו הייתה למעשה העמדת הא.ס.אס מעל החוק. הא.ס.אס היה גם מכשיר להטלת פחד ואימה במהלך השואה. היינריך הימלר, היה אחד מיוזמי הפתרון הסופי. בסיוע גדודים מהצבא הסדיר, יחידות האיינזצגרופן (עוצבות המבצע) של הא.ס.אס רצחו יותר ממיליון אזרחים, רובם יהודים, באזורים של ברית המועצות שנכבשו על ידי הנאצים במלחמת העולם השנייה. הא.ס.אס היה אחראי להקמתם ולהפעלתם של מחנות ריכוז ומחנות השמדה, שבהם הומתו מיליוני כלואים כתוצאה מהשמדה מכוונת, מהרעבה, מהתעללות ומניסויים רפואיים וכחלק ממדיניות מכוונת של טיהור אתני. אחרי מלחמת העולם השנייה הכריזו השופטים במשפטי נירנברג על הא.ס.אס כארגון פשע, אחראי על יישום וביצוע מדיניות גזענית של רצח עם וביצוע פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות.

זיכרונותיי אוהבים אותי ועל כן יסלחו לי על אי-אלה אי-דיוקים

ציטוט זה הוריש לי אבי, מכס פיורסט, שהיה חברו הטוב של האנס ליטן, בספריו האוטוביוגרפיים, והוא כצוואה שהוריש לי – בתו.

זיכרונותיו של אבי מוקדשים גם למאבק האנטי-פשיסטי הגרמני והיהודי-גרמני, כבר מסוף שנות ה-20 של המאה שעברה, לחבריו למאבק ובעיקר להאנס ליטן, שבעקבות ספריו וספרו של קרל היינץ ברוק, הגיע הסיפור לתודעת הציבור.

ביזכרונותיי – האנס ליטן הוא "האיש הגדול עם המשקפיים" או "האבא השני שלי". הפעם האחרונה שראיתי אותו הייתה בכלא, לרגל יום הולדתו, ב-30, ביוני 1933. לא ברור לי האם זה אכן זיכרון מוחשי, או שהוא חלק מזיכרון שצברתי מסיפורי הוריי, שגרו אתו והיו חלק מחייו. האנס ליטן ליווה אותנו בחייו, ואחרי מותו המשיך להלך לצדנו.

הייתי בקושי בת שלוש, ואחי בן עשרה ימים בלבד, כאשר, באישון לילה, פרצו שוטרים לדירתנו ברחוב קובלנץ ולקחו אתם את האנס. היה זה בליל שריפת הרייכסטאג, ה-28.2.1933. הוריי, מכס ומרגוט פיורסט והאנס ליטן גרו יחד מאז שנת 1927. עד כמה חודשים לאחר לידתי, גרו בדירה ב-Scheunenviertel במרכז ברלין, אזור בו התגוררו אנשים מעוטי הכנסה, גנבים קטנים, פרוצות וכן יהודים שהיגרו ממזרח אירופה. היה זה רובע תוסס מבחינה פוליטית ותרבותית – ולכן שם גם התמקמה תנועת הנוער של האנס ומכס ה-SH.

זמן קצר לאחר לידתי הוקצתה להם דירה ברחוב קובלנץ – כיום רחוב אמיל זולה – בגבול הרובע מול תיאטרון "הפולקסבונה" (תיאטרון זה ותיאטרון "הבימה" תוכננו על ידי האדריכל אוסקר קאופמן) שם גם נעצר האנס ליטן, ושם מוצבות כיום "אבני הסף" לזכרו.

החברות של מכס פיורסט, יליד קניגסברג, והאנס ליטן שגדל שם, החלה כבר בשנות התבגרותם. הם נפגשו ב"תנועת הנוער היהודי", תנועת נוער צופית, גרמנית-יהודית שנקראה "קמרדן". השניים התבלטו בחשיבתם המהפכנית ושם התגבשה זהותם הפוליטית. האנס ניסח זאת כך: "בתנועת נוער רצינית, חייב כל אחד מחבריה לקבל על עצמו אחריות אשר חייבת להיות: פוליטית, חברתית ותרבותית, כולל הרחבת דעת כללית, ולא לעסוק בבידור בלבד." לדעתו של האנס אפשר היה לעשות זאת רק באמצעות הסוציאליזם.

מכאן התפתח זרם חדש בתנועה שנקרא ה-"Schwarzer Haufen" – SH, על שם גיבורי מלחמת האיכרים בימי הביניים. מכס היה המנהיג של הזרם והאנס התיאורטיקן, ואליהם הצטרפו חברים מרחבי גרמניה. הם היו קבוצה קטנה אך משמעותית עם עקרונות ברורים, תובעניים ומהפכניים – הזרם הפוליטי והמחויבות החברתית לצד הרחבת הדעת רחבת הטווח. רוב החברים הצטרפו לתנועות בחלק השמאלי של המפה והפנו את מחויבותם החברתית לתחומים שונים ומגוונים. עם "ארגז כלים" מגוון זה הצטרפו לימים רובם גם למאבק האנטי-פשיסטי.

בסרט טלוויזיה משנת 1975, שבו רואיין מכס, הוא הגדיר זאת בפשטות: "היה מאבק אנטי-פשיסטי רחב, ואנחנו היינו חלק ממנו". מכס הדגיש את חשיבות היות האדם פעיל בחברה, והוקיע את התפיסה הרווחת של "לעשות לביתך".

עם סיום הכשרתם, עברו מכס והאנס לברלין. האנס כעורך דין ומכס כנגר-אמן. מכס עבר לברלין בשנת 1925 ונסע ברחבי המדינה לגייס ולגבש את הזרם החדש בתנועה. האנס עבר אחריו. באותה תקופה הצטרפה לקבוצת הצעירים מרגוט מייזל, בת ה-14, שמיד התבלטה בפעילותה ומחויבותה לדרך והפכה למזכירתו של מכס. עד מהרה עזבה את לימודיה ואת בית הוריה, והפכה לבת זוגתו של מכס. זמן קצר לאחר מכן נישאה לו ובגיל 17.5 ילדה אותו, למורת רוחם הרבה של הוריה הבורגנים ה"מהוגנים".

התנועה החזיקה מעמד שנים מועטות, אך הקשרים החמים בין חברה נמשכו ברובם לאורך כל חייהם ואף מתקיימים בין נכדיהם עד היום.

לאחר פירוק התנועה, החל כל אחד מהם לעבוד במקצועו, אך עד מהרה מצא עצמו האנס ליטן מגן על מתנגדי התנועות הפשיסטיות האלימות, שהשתללו אז ברחובות. עקב המעמסה הקשה החלה מרגוט לנהל את המשרד. כל חייה הוכיחה יעילות מנהלית רבה והיא זו שבדרך כלל מצאה את חומר הראיות בכתובים, עיסוק שהמשיכה בו עד אחרית ימיה.

מכס ייסד נגרייה ובנה רהיטים, רבים בסגנון הבאוהאוס, ובמקביל יצר עם מרגוט והאנס קבוצה לעזרה עצמית, "נוער עוזר לנוער", בה טיפלו במסירות אופיינית בנוער במצוקה, וכדרכם – רק בהתנדבות.

הכול השתנה אחרי פברואר 1933. את הדירה לא הצליחו לתחזק, והיה צורך להוציא את הילדים. הועברנו לכפר ליד אורנינבורג. טיפלה בנו אישה שקיבלה על עצמה עבודה זו כחלק מהמאבק. מכס עסק בהוראת מקצוע הנגרות עבור המועמדים לעליה לארץ, מרגוט סייעה לאירמגארד, אִמו של הנס(מימי, עבורנו) בניסיונות לשחררו, והמשיכה את פעילות המשרד.

בין השאר הגיעה, בצורה בלתי לגאלית, לפראג ולשווייץ ונפגשה עם ידוענים דוגמת מכס ברוד, חנה ארנדט ואחותה שהייתה פעילה באנגליה, כדי להפיץ את הידיעות על המתרחש בגרמניה. כאשר נאסרה, ניסו להענישה על מסע זה אך ללא הצלחה. עבר חג המולד, שיתפו פעולה ב"נסיון השחרור" של האנס מהכלא. הם נאסרו ביום 17.12.33 בביתנו בכפר.

מרגוט ישבה בבית הסוהר ברחוב ברניס, בו ישבה רוזה לוקסמבורג, שהיוותה לה מודל, עשרים שנה קודם. מכס הועבר למחנה הריכוז אורנינבורג, שם סבל מאלימות רבה ואף נכח באלימות כלפי אחרים. זמן קצר לאחר מכן הגיע לשם גם אריך מוהזם, ממחנה זוננברג שם שהה גם האנס ליטן. כשהגיע כבר היה שבר כלי, מוכה וחבול בכל חלקי גופו. מכס ניסה ככל יכולתו לטפל בו, למצוא לו מקום מוגן ככל האפשר ולדאוג לצרכיו. מכס שוחרר באורח פלא כעבור כשלושה חודשים.

בתקופה זו כבר גויסתי ל"עבודת מחתרת פעילה" והובאתי לביקורים אצל הוריי עם פתקים בכיס. כיוון שהייתי ילדה חנינית ונראיתי ארית לחלוטין, אהבו שומרי המחנה לשחק איתי, מה שאפשר למבוגרים לשוחח ולהחליף דעות. כך קרה שכמה חודשים לאחר שחרור אבי מהמחנה הוא קיבל משימה שהייתה כרוכה בביקור שם, אף שדבר זה היה אסור לחלוטין. בהזדמנות זו הוכנסתי לאגף האסירים, וישבתי על ברכיו של מוהזם כדי לשמחו מעט. ואז אמר למכס: "הם עומדים להרוג אותי, אל תאמין כשיספרו שהתאבדתי!" ואכן כעבור שבועיים נרצח.

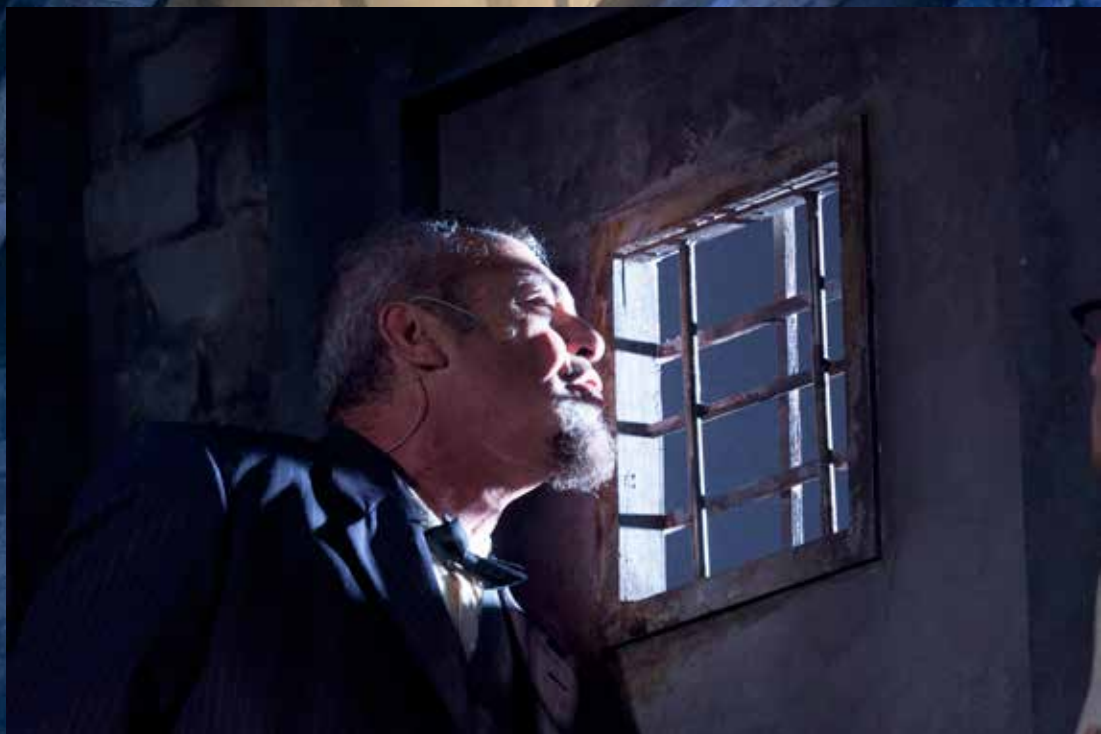
בפתח המחנה עומד היום פסל גדול של אריך מוהזם, כעבור 72 שנה ביקרתי במקום, ישבתי שוב על ברכיו והרהרתי – האם היה זה נכון לגייס ילדה כה קטנה? כן! המאבק היה טוטלי וחשוב, ועל כן כל האמצעים היו כשרים.

שבור ורצוץ גופנית, התאבד האנס ליטן, חמש שנים לאחר מאסרו. הוריי נאלצו לברוח כבר בסתיו 1935, ולעולם לא סלחו לעצמם. אמו, אירמגארד-מימי עברה ללונדון לאחר הכישלון להצלת הבן. בלונדון היא המשיכה במאבק נגד המשטר, פגשה שם את הילדה מוונטה, דודתי, שלחמה במשטר מאז היותה נערה. יחד עבדו בבי.בי.סי. בשידורים לגרמניה, הפיצו ספרים, ועוד.

מימי חזרה לגרמניה אחרי המלחמה, הצטרפה לבנה במזרח, ונפגשה עם הוריי שוב ושוב.

**בירחטה שטרן,
ירושלים, מאי 2015**

מחשבה היא חופשית

בפברואר 1938 התאבד האנס ליטן. זמן מה לפני התאבדותו, נחגג במחנה הריכוז בו שהה חג נאצי שהאסירים נדרשו להשתתף בו. למרות עינויו הנוראיים, בחר ליטן למרוד ובראש מורם כשזהו אקורד המרד האחרון שלו לפני ההתאבדות, הקריא את השיר "מחשבה היא חופשית" של אוגוסט הינריך הופמן. שיר שעיקרו חופש התודעה וזכותו של כל אדם להרהר ולדמיון על תיקון העולם ככל אשר תאבה נפשו.

וגם אם אושליך אל חושך או כלא,
צינוק ומחנק - שטויות הן כל אלה.
אחת מסוגלת לשבור קיר ודלת,
רק היא ממשיית: מחשבה היא חופשית.

מחשבה היא חופשית, איש לא ינחשנה,
היא שטה כמו צל, בלי גבול ובלי מָנע.
אף איש לא ייגע בה, צייד לא יפגע בה,
מיום בראשית מחשבה היא חופשית.

יוצרי ההצגה

מארק היירסט(מחזה)

כתב בין השאר את דרמות הטלוויזיה: "37 ימים", "האיש שיצא נגד היטלר", "לונדון בוערת", "חיות". בין סרטיו הדוקומנטריים: "לעצור דיקטטור"; "הארץ המובטחת"; "טורו - רובספייר והמהפכה הצרפתית"; "הימים האחרונים של הראג"; "השנה שבה לונדון התפוצצה"; "הסוס; חלום אמריקאי"; "צ'לנגר - היכון להמראה"; "ברניקס-מט - השוד הגדול ביותר"; "ימים בחיים"; "קדחת מכשפות"; "לידתו הקשה של ביטוח הבריאות הלאומי".

דורי פרנס(תרגום)

נולד בתל אביב. בין תרגומיו בספרות: "גוגול" מאת ולדימיר נבוקוב, "סיפורים מתל אביב" מאת אודרי ברגנר, "מכתבים" של גוסטב פלובר. בין תרגומיו לתיאטרון: "המלט", "רומיאו ויוליה", "אילוף הסוררת", "אירמה לה דוס", "הדוכסית של אמלפי", "פיגמליון", "מי דואג לילד", "שגעון באופרה", "פסיכזה 4.48" (ת. חיפה); "הברוזון", "טנגו", "החיים בשלוש גרסאות", "אכזר ורחום", "כל החיים לפניו", "גיבורים", "מלכת היופי של לינאן", "הסוחר מוונציה", "רעל ותחרה" (ת. הבימה); "וריאציות על נושא מסתורי", "פיאף", "הדבר האמיתי", "ברנשים וחתיכות", "חיים פרטיים", "אלוהי הקטל", "חלום של לילה בלב קיץ", "שם פרטי", "האמת", "ספור ישן-חדש" (ת. בית ליסין); "השחקן", "נדל"ן", "הזמרת קרחת יותר", "הקוץ", "אדמה קדושה", "אשתי היקרה בעלי המתקן", "הקסם הגדול", "משחק של אהבה ומזל" (ת. החאן); "פרק ב'", "כובע הקש האיטלקי", "קווירא ועדשים", "המלך ליר", "בואינג בואינג", "אמדיאוס", "וויצק", "קומדיה של טעויות", "סיראנו דה ברז'ראק", "נשוי במנוסה" (ת. הקאמרי); "שלוש אחיות", "הדיבוק", "הטייפ האחרון של קראפ", "המלך הולך למוות", "פר גינט" (אנסמבל עית'ם), "הלילה ה-12" (ת. גשר), "שלומית" (המעבדה), "החולה המדומה", "המון רעש על לא כלום", "סובני" (ת. באר-שבע). ערך וכתב ספר ומופע לרגל שנת השמונים של תיאטרון הבימה. אחראי למפעל הוצאת כתבי נסים אלוני בדפוס. זכה מספר פעמים בפרס לתרגום מחזות ע"ש עדה בן נחום ובפרס התיאטרון הישראלי על תרגום. מלחין מוסיקה להצגות, למופעי שירה ולאלומות הקונצרטים. תרגם, ערך וניהל מוזיקלית את ערב שירי מארק בליצשטיין, "רגל על גרוש". את תרגומיו למחזות שייקספיר ובני תקופתו ניתן למצוא באתר שייקספיר ושות': shakespeare.co.il.

ישה קפטן(בימוי)

במאי הבית של תיאטרון הבימה. בוגר בהצטיינות של החוג לתיאטרון באוניברסיטת תל-אביב. בין עבודותיו בתיאטרון: "שיער", "חיזור גורלי", "זרעים של שתיקה" גברית הנאוזה, "עובד בשביל שניים", "האמת", "פאנק רוק", "שם פרטי", "ינטל", "כנר על הגג", "בחורים טובים", "קומדיה של טעויות", "ארוחה עם אידיוט", "אם יש גן עדן", "רעל ותחרה", "כתם לידה", "אוליבר", "צלילי המוסיקה", "הכבש הששה עשר", "בת הים הקטנה", "היפה והחיה", "סיפורי נרניה". זוכה פרס הבמאי ע"ש יוסף מילוא לשנת 2008 עבור בימוי ההצגה "כנר על הגג". זוכה פרס הבמאי לשנת 2006 ב"פרס הבמה לילדים ולנוער" עבור בימוי ההצגה "שומבצל". זוכה פרס ליוצר המצטיין ע"ש השחקן שמעון פינקל לשנת 2013 עבור בימוי "גברית הנאוזה". מנהל אמנותי בתיאטרון המדיטק לילדים ולנוער בשנים 2010-2007 ומנהל אמנותי של פסטיבל ישראל לשנים 2011-2013. נשוי לשחקנית מאיה מעוז ואב למיקה ואדם.

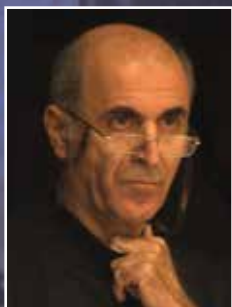

הפרקליט האנס ליטן

רחוב ליטן, ברלין המזרחית, 1951

יוסף ברדנסווילי

פולינה אדמונד

פרידה קלפהולץ-אברהמי

פרידה קלפהולץ-אברהמי (עיצוב תפאורה)

לידת ירושלים. למדה באקדמיה לאומנויות יפות בפירנצה. משנת 1974 מעצבת בכל התיאטרונים בארץ: תיאטרון חיפה, הבימה, הקאמרי, תיאטרון באר שבע, תיאטרון אורנה פורת לילדים ונוער, יידישפיל, האופרה הישראלית, פסטיבל ישראל, הפקות מחול והפקות ניסיוניות רבות וכן בפסטיבלים בינלאומיים בחו"ל. בין עבודותיה: בת. הבימה: "האחים קרמזוב", "החווה", "סנג'ר", "טייבלע והשד שלה", "ירמה", "המכשפה", "אבנים בכיסים", "מניין נשים", "מותו של סוכן", "שמונה נשים", "מלחמה", "כתם לידה". בת. החאן: "משרתם של שני אדונים", "קדימה בית"ר", "ג'ונגל הכרך", "וולפונה", "רשומון", "עלילות עקביה", "האם הטובה", "הבתולה מלודמיר", "שש נפשות מחפשות מחבר", "השיבה למדבר", "מילה של אהבה", "מלחמה על הבית", "קריטון", "הקמצן", "בגדי המלך" (תפאורה, בשיטוף ת. הבימה), "החיים הם חלום", "שלוש נשים מחכות", "הקסם הגדול", "תעלולי סקפן" (תפאורה), "אוכלים", "הקומדיה של קאלאנדרו" (תפאורה). בת. הקאמרי: "פנשן" (בשיטוף ת. החאן), "פאלה", "אח, הימים הטובים" (בשיטוף עם דרון ליבנה), "מעגל הגיר הקווקזי" (תפאורה). בת. היידישפיל: "יאשה עגל", "שתי אחיות", "הזכייה הגדולה", "יאשקע מוזיקנט", "עשרים עד מאה ועשרים", "המגילה". בת. חיפה: "יוליסס על בקבוקים" (תלבושות). באנסמבל הרצליה: "איפיגניה באאוליס", "אברם". הפקות נוספות בווינה, גרמניה ובאיטליה: רומא, פיזה, מילאנו, סיציליה ובגנואה. ההפקה האחרונה ב-2014, "האישה האידיאלית" – הביגורפיה של קונסטנס לוי (אשתו של אוסקר ווילד).

פולינה אדמונד (עיצוב תלבושות)

לידת מוסקבה, עלתה ב-2001. מעצבת תפאורה ותלבושות בארץ ובחו"ל. בין עבודותיה: בת. הבימה: "אדיפוס – תיאור מקרה", "הכיתה שלנו" (בשיטוף ת. הקאמרי). בת. החאן: "האדרת", "משחק של אהבה ומזל" (זוכת פרס התיאטרון לתלבושות, 2012), "מולי סוויני", "סדר עולמי חדש", "הלילה השנים-עשר" (זוכת פרס התיאטרון לתלבושות, 2010). בת. הקאמרי: "זה הים הגדול", "פופר", "איש קטן מה עכשיו?", "אלקטרה". בתיאטרון באר-שבע: "איפיגניה". בת. תמונה: "עיקר שכתתי". בצוותא: "מישהו מאחורי". בת. מלנסי: "הזקנה ועושה הנסים", "הזר" (הצגת הפרינג' של השנה, 2004), "שושנת ירחיו", "על החטא", "טרגדיות קטנות", "המהגרים", "איוב", "אורפיוס במטרו" (פרס קיפוד הזהב לתפאורה, 2009). אופרה פרינג'. קבוצת מחול נועה דר: "ענווזה". בסנט פטרבורג: "עיקר שכתתי" (Takoi teatr) (ההצגה היתה מועמדת לפרס "מסיכת הזהב", 2011), במוסקבה: "טניה-טניה" (Mastersakaya Fomenko) ובקייב: "מרקוזה דא סאד" (Teatr Franko). עיצבה ספרים, תכניות וקטלוגים (תיאטרון גשר, ידיעות, מעריב, הוצאת גשר-תרבות, המוזיאון לאמנות רוסית, תיאטרון החאן).

יוסף ברדנסווילי (מוזיקה)

נולד בגרוזיה בשנת 1948. בוגר תואר שני באקדמיה למוסיקה בטביליסי, גרוזיה. בשנים 1992-1993 כיהן כסגן שר התרבות באדג'ריה ובמסגרת זאת הפיק מספר פסטיבלים בינלאומיים. בשנים 1986-1991 שימש מנהל המכללה למוסיקה בבאטומי, בירת חבל הארץ, ובשנים 1991-1992 שימש מנהל אמנותי של האגודה למוסיקה במקום. במקביל לעבודתו היצירתית שימש מרצה באקדמיה למוסיקה בטביליסי ובמכללה למוסיקה בבאטומי. כתב כ-100 יצירות, מוסיקה למחול, מוסיקה תזמורתית, מוסיקה קאמרית, ווקאלית (למקהלה ולקולות) ויצירות לכלי סולו. ביניהן, ארבע אופרות, האחרונה שבהן, "מסע אל תום האלף" (ליברית א.ב. יהושע), הוזמנה ובוצעה על ידי האופרה הישראלית לציון 20 שנה להיווסדה. יצירותיו בוצעו בארצות רבות, ביניהן, ארה"ב, גרמניה, אנגליה, צרפת, ספרד, קנדה, איטליה, פינלנד, רוסיה, הונגריה, גרוזיה, יוגוסלביה, ועוד. כתב מוסיקה ל-40 סרטי קולנוע בארץ, ביניהם: "חתונה מאוחרת", "מתנה משמים", "התגנבות יחידים", "מזוזום", "שקרים לבנים", "קשר עיר", "יום-יום", "בדמי ימיה". כתב מוסיקה ל-45 הצגות תיאטרון ושיתף פעולה עם במאים בולטים בארץ ובחו"ל, ביניהם: רוברט סטורואה, מיקי גורביץ', עודד קוטלר, חנן שניר, אוזי בן משה, יוסי זרעאלי, רוני פינקוביץ'. עבד עם כל התיאטרונים הבולטים בישראל: תיאטרון הבימה ("הדיבוק – בין שני העולמות", "טנגו"), התיאטרון הקאמרתי ("פעורי פה", "בית ספר לנשים"), תיאטרון בית ליסין ("סינית אני מדבר אליך"), תיאטרון החאן ("מילה של אהבה", "דון פרלימפלון ואהבתו לבליסה בגן בית", "חיל פרשים אנו", "האשליה", "קייץ", "הקסם הגדול", "הלילה השנים-עשר") והתיאטרון העירוני חיפה ("מלאכים באמריקה") ועוד. במהלך השנים הוענקו לו פרסים רבים בארץ מולדתו ובישראל: פרס המוסיקאי המצטיין ע"ש זכריה פאליאשווילי (גרוזיה 1987), "אמן בר כבוד" של גרוזיה (1988), פרס "אמן השנה" ע"ש מנחם אבידון של אקו"ם (1998), פרס מרגלית (1999), פרס ראש הממשלה (2001, 2000), "מלחין השנה" בפרס התיאטרון הישראלי (2002-2003), פרס "מפעל חיים" מטעם אקו"ם (2002), פרס "מלחין השנה" של אקו"ם (2004), ופרס אמנויות הבמה ע"ש חנה וגוטליב רוזנבלום מטעם עיריית תל-אביב-יפו (2005). פרס מפעל הפיס לאמנויות הבמה ע"ש מיכאל לנדא (2005) פרס השר לקליטת העל"ה ע"ש יורי שטרן (2008) "מלחין השנה" ב"פרס התיאטרון הישראלי" (2009, 2010, 2012) ופרס אנגל מטעם עיריית תל-אביב-יפו (2013).

שרון גל

אריק אביגדור

זאיר אלון

זאיר אלון (עיצוב תאורה)

מנהל מחלקת התאורה של תיאטרון הבימה. בין עבודותיו בת. הבימה: "שלוש נשים גבוהות", "מלחמת אחים", "סוניה מושקט", "קולות", "מכתב אהבה", "ואז התחבקנו", "מחילה", "נשיקת אשת העכביש", "אנשים קשים", "הבבונים חוזרים", "במלחמה כמו במלחמה", "עקב אכילס", "מרי לו", "אהבים את אופל", "מאמי", "פרפרים הם חופשיים", "אוסקר ודודה רוזה", "אני והוא", "תשמ'ד", "זמן אמת", "העז או מי זאת סילביה", "רכוש נטוש", "תקופת הסתגלות", "מישהו שישמור עלי", "סונטת סתיו", "הנהג של מים דיזי", "שעה יפה ליוגה", "משוגעת", "כל החיים לפני", "אוגוסט: מחוז אוסייג", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "בגידה", "הקומקום והמטאטא", "לילה במאי", "ארוחה עם אידיוט", "כי בנו בחרת", "סיגל", "אם יש גן עדן", "לא ביום ולא בלילה", "מלכת היופי של לינאן", "שרי המלחמה", "כמעט נורמלי", "רעל ותחרה", "איש חסיד היה", "משהו טוב", "ערי מדבר אחרות", "אם הבית", "החייל האמץ שווייך", "מירלה אפרת", "עת דודים", "הכיתה שלנו", "זרעים של שתיקה", "חיזור גורלי", "פאניקה", "פתאום הגיע סתיו", "הבן הטוב". כמו כן עיצב תאורה לתיאטרון בית ליסין, תיאטרון לילדים ולנוער, פסטיבל עכו, פסטיבל תיאטרונטו.

אריק אביגדור (עריכת וידאו והפקה מוסיקלית)

בוגר ביה"ס לסאונד של גרא. מנהל מחלקת הסאונד והוידאו של תיאטרון הבימה. הלחין מוסיקה להצגות בת. הבימה: "תמונות מחיי נישואין", "אלינג", "משוגעת", "השחף", "ארוחה עם אידיוט", "מונוגמיה", "אם יש גן עדן". בת. הקאמרי: "נישואים גרעיניים". עיצב סאונד להפקות מוסיקליות, ביניהן: "מרי לו", "הברווזון", "ללכת עד הסוף", "39 המדרגות", "יוסף וכתונת הפסים המשגעת", "כמעט נורמלי", "איש חסיד היה". עריכת וידאו להצגות, ביניהן: "סיגל", "מסילה לדמשק", "דור שלישי".

שרון גל (עיצוב תנועה)

כוריאוגרפית ומורה למחול. בוגרת ביה"ס למחול במכללת "סמינר הקיבוצים". בין עבודותיה: "ביאטריצה" (סמינר הקיבוצים בשיתוף צוותא), "הרפתקה בקרקס" (ת. אורנה פורת), "החוטם" (זוכת פרס התיאטרון לשנת 2009 בכוריאוגרפיה על עבודה זו), "מסייה דה פורסוניאק", "ארץ חדשה", "השבועה", "המאהב", "הקמצן", "אלוהים מחכה בתחנה", "חיזור גורלי", "אבא גוריו" (ת. הבימה), "האדרת" (ת. החאן), "מגירות" (סמינר הקיבוצים), "מסעות אודיסאוס" (ת. גשר), "חמור שכולו תכלת" (ת. חיפה). "מופע זוגי", "מושלמת" (ת. מדיטק).

גילה אלמגור אנמון (אירמגארד ליטן)

כלת פרס ישראל בקולנוע, 2004. השתלמה במשחק בניו-יורק אצל אוטה האגן ולי שטרסברג. בין תפקידיה: "אנה פרנק", "ז'אן דארק", "פיטר פן", "לאחר הנפילה" (מגי), "צייד המכשפות" (אלזבת פרוקטור), "שלוש אחיות" (מאשה), "השחקן" (נינה), "הכלה וציד הפרפרים", "ועידת פסגה", "הנאהבים" (מינה), "כולם היו בני", "דואט לאחת", "רוחות" (גב' אלווינג), "מאסטר קאלאס" (מריה קאלאס), "מדיאה" (מדיאה), "קדיש לנעמי" (נעמי לוי), מונולוגים מהואגינה, "בית ברנרדה אלבה" (ברנרדה), "ארטון" (באדלה), "הנסיגה ממוסקבה" (אליס), "רכוש נטוש" (טוני בית אריה), "אוגוסט: מחוז אוסייג" (ויולט), "אלוף הבונים" (אלינה), ביקור הגברת הזקנה (הגברת קלייר זאכסאנסיאן), "ערי מדבר אחרות" (פולי ואיט), "מירלה אפרת" (מירלה). השתתפה בקרוב ל-50 סרטים, ביניהם: "מצור", "מלכת הכביש", "הבית ברחוב שלוש", "החיים עפ"י אגפא", "הקיץ של אביה", "שחור", "לילסדה", "מינכן", "ידיים קשורות", "3 אמהות", "החוב". בטלוויזיה: הסידרה "בטיפול", "השיר שלנו", "דני הוליווד", "ילדי ראש הממשלה". זכתה בפרסים: שחקנית השנה בתיאטרון בשנים: 1965, 1967, 1969, 1970, 1973; שחקנית השנה בקולנוע בשנים: 1969, 1971, 1973, 1980. כן זכתה ב"פרס השחקנית הטובה" בפסטיבל הסרטים בשיקגו ובפסטיבל הסרטים באטלנטה לשנת 1969 ובסן פרנסיסקו. זכתה ב"פרס מרגלית" 1985, ב"פרס רובינא" 1988, ופרס "מנורת הכסף" לשחקן הקולנוע המצטיין 1989. זוכת פרס "אשת השנה" בתיאטרון בשנת 2000. הצגת היחיד "הקיץ של אביה", זיכתה אותה בפרס "רובינא". הסרט "הקיץ של אביה", בו היא מופיעה בתפקיד האם, גרף פרסים בינלאומיים, ביניהם: "דב הכסף" בברלין, "שיבולת הזהב" בספרד, "סינה קיד" בהולנד. הסרט "עץ הדומים התפוס" זכה בפרס "זולגין 95" בפסטיבל הסרטים בירושלים. עומדת בראש קרן המשאלות של גילה אלמגור, עמותה לרווחת ילדים חולים. על פעילותה זו זכתה באות הנשיא למתנדב לשנת תשנ"ו. פרסמה חמישה ספרים: "הקיץ של אביה" (תורגם ל-18 שפות ולאחרונה יצא לאור בסין), "עץ הדומים תפוס", "אלכס לרנר דפי ואני", "ערגה ילדה מן החלומות", "כוכבים יש רק בשמיים". בעלת שלושה תארים דר' לשם כבוד: מאוניברסיטת ת"א, אוניברסיטת בן גוריון ומכון וייצמן למדע. משמשת כיו"ר סינמטק ת"א.

רן (חליל) דנקר (האנס ליטן)

יליד 1984 ארה"ב. למד ב-N.Y. Neighborhood playhouse וב-Larry Moss workshops בין תפקידיו: בתיאטרון: בת. הבימה: "השבועה" (דיהון), "המאהב" (גבריאל). במשכן לאמנויות הבמה: "צילי המוסיקה" (רולף). בטלוויזיה: "תא גורדין" (אייל גורדין), "מסכים 2" (נמרוד), "דני הוליווד" (דני, 2 עונות), "השיר שלנו" (זוהר, 4 עונות). בקולנוע: "כלבת" (מייק), "עיניים פקוחות" (עזרי). השתתף בתחרות 'מצלמת הזהב' בפסטיבל קאן, 2009. "חסר מנוחה" (צח עמר). הסרט זכה בפרס איגוד בתי הקולנוע הגרמניים בפסטיבל ברלין, 2008. ב-2007 הוציא את אלבום הבכורה שלו "שווים" עם עילי בוטנר. היה מועמד לפרס השחקן הטוב ביותר עבור תפקידו בהצגה "השבועה".

עידו ברטלנדר, קונראד

בוגר הסטודיו למשחק של ניסן נתיב, 2010. זוכה מלגת קרן שרת ומלגת משחק בחסות אלי ליאון. בין תפקידיו: בת. הבימה: "החולה ההודי" (שגב), "הסוחר מוונציה" (באסאניו), "הקמצן" (ולר), "אבא גוריו" (ראסטיניאק). בת. הערבי-עברי: "שרופים" (סימון). בת. בית ליסין: "אביב מתעורר" (מלכיאור), "אמא מאוהבת" (עומר), "אמא שלו" (מתיו). בת. הקאמרי: "המצעד" (יואי דורסי), "קומדיה של טעויות" (אנטיפולוס). בקולנוע: "העולם מצחיק", "6 פעמים", "בטלויזיה: הסרט 'נשמתו של רוצח' (יורם בנש). בטלויזיה: "בובות", "סרוגים 2", "נשות הטייסים", "אליפים", "ניו יורק", "בני ערובה".

שניל בן אריאריך, מוזהם

בוגר בית צבי, 1976. עבד ברוב התיאטרונים בארץ. בין עבודותיו בתיאטרון: בת. הבימה: "רפליקה", "חתול רחוב", "כי בנו בחרת" (אברהם), "ביקור הגברת הזקנה" (איל), "החולה ההודי" (האב), "מירלה אפרת" (שלמון), "אבא גוריו" (וטרן). בת. החאן: "מילוד 22", "משרתם של שני אדונים". בת. הקאמרי: "פאולה", "אדם הוא אדם", "יוליוס קיסר", "ילדי הירח", "פאנשן". בת. בית ליסין: "אחד משלנו". בת. באר שבע: "גשם שוטף", "קץ אחרון". בין עבודותיו בטלויזיה: בסדרות: "מישל עזרא ספרא ובניו", "קו 300", "סיטון", "אגוז", "באזז". בערוץ 2: "מרחב ירקון", "טירונות", "המיוחדת". בערוץ 10: "מעורב ירושלמי". בדרמות: "לחם", "נימון", "המלך חזי", "איש השלג", "אבאלה", "הילד של דיאנה". בערוץ הילדים של Yes: "אליפים", בין עבודותיו בקולנוע: "נקמתו של איציק פינקלשטיין", "החיים עפ"י אגפא", "שמייכה חשמלית ושמה משה", "חולה אהבה משיכון ג'", "כלבים לא נובחים בירוק", "החברים של יאנה", "האסונות של נינה", "אהבה קולומביאנית", "איים אבודים", "חצי טון ברונזה", "גט". זכה בפרסים ביניהם: פרס אופיר לשחקן עבור תפקידו ב"שמייכה חשמלית ושמה משה" (1994), פרס האקדמיה לשחקן בדרמה טלוויזיונית על "מעורב ירושלמי", פרס אופיר לשחקן בתפקיד משנה על תפקידו בסרט "איים אבודים" (2008).

אמנון וולףקארל אוסייצקי

בוגר הסטודיו למשחק ניסן נתיב. בין תפקידיו בתיאטרון: בת. הבימה: "ארוחה עם אידיוט" (ז'וסט לבלאו), "מונוגמיה" (אדם), "מלכת היופי של לינאן" (פאטו), "רעל ותחרה" (טדי ברוסטר), "עת דודים" (יהודה). בת. גשר: "לילות לבנים", "הלילה ה-12", "כפר", "הנהר", "אוכלים", "ים", "שלוש אחיות", "טרטיף", "איש הכריות", "עיר" (זוכה פרס השחקן המבטיח בטקס פרסי התיאטרון). ת. צוותא: "תורת היחסים", "קין". בפסטיבל עכו: "סטפן" (זוכה פרס ההצגה המצטיינת, פרס השחקן המצטיין). פסטיבל חיפה: "שכנים" (זוכה פרס ההצגה המצטיינת). ת. המדיטק: "לב של מלך". ת. אורנה פורת לילדים ונוער: "הנסיך ככה", "אדיסון". בקולנוע: "עץ לימון", "ג'יהאד דלפין", "mo exi", "ההסדר", "החברים של יאנה", "כרוניקה של אהבה", "ציפורי חול", "קפאו בירושלים", "מעבר אל הים". בטלויזיה: "האיי", "עספור", "המשרד", "תמיד אותו חלום", "מסכים", "שמש", "מיי פירסט סוני", "101", "הפוך", "פאזל", "קין", "טירונות", "בני בני ילד רע", "הוא והיא", "המכון", "כנפיים", "המגפה", "אניגמה", "פרופיל 64", "פצועים בראש", "מילואים", "כוכב הצפון".

מיכאל כורסופריץ ליטון

בוגר "בית צבי". חתן פרס קלצ'קין לשנת 1997. בין תפקידיו בתיאטרון הבימה: "הילד חולם" (המקנא בחיים), "גן ריק" (גילי), "כריתת ראש" (הרופא), "אמדיאוס" (ונטיצ'לי), "ביקור הגברת הזקנה" (הכומר), "על החיים ועל המוות" (ביאליק), "מחול המוות" (קורט), "הבחורים בדלת ממול" (נורמן), "הבעל הנצחי" (פבלובסקי), "ההולכים בחושך" (המחכה), "קן הקוקיה" (צזוויק), "אכזר מכל המלך", "בשפל", "מעגל הגיר הקווקז", "הנפש הטובה מסצ'ואן", "יומנה של אנה פרנק" (מר דיסל), "אוהבים את אופל", "מותו של סוכן" (צ'ארלי), "חתול רחוב" (פושון), "בגדי המלך" (סזארו), "נמר חברבורות" (עקיבא חיות), "רומנטיקה" (תובע), "אנטיגונה", "משוגעת", "טיקוצ'ין", "הזוג המוזר", "ביקור הגברת הזקנה" (קובי העיוור/הופבאואר), "מירלה אפרת" (נחומצ'ה), "הסוחר מוונציה", "אדיפוס – תיאור מקרה" (מילקוס/שליח שלישי). בת. באר שבע: "אביב מתעורר" (הנס רילוב), "אדזון של שתי משרתות" (פנטלון), בת. לילדים ולנוער: "פו הדב" (פו), "הלילה השנים עשר" (פסטה). בת. בית ליסין: "מלאכת החיים" (גונקל). בת. חיפה: "מי דואג לילד". בצוותא: "היריקה" (גיד). ת. הספריה: "ענין ערך אהבה" (וסרמן). בטלוויזיה: "זהו זה", "שכנים", "מבקר המדינה", "שלווה", "אשליות", "החצר", "פולישוק". בקולנוע: "דיזנגוף 99", "אוונטי פופולו", "הקרב על הוועד", "סודות משפחה", "הערת שוליים", "אני ביאליק" (ביאליק), "מיתת טובה".

רותם קינן/לורד קליפורד אלאן

בוגר הסטודיו למשחק ניסן נתיב תל אביב, 2005. זוכה מילגת קרן שרת 2003. מייסד, כותב ושחקן באנסמבל "ציפורלה". בין תפקידיו בתיאטרון: "חשמלית ושמה תשוקה", "הכיתה שלנו", "היום שלפני היום האחרון", "המלך ליר", "חברון", "גדר", "לדי הנרות". בקולנוע: "מי מפחד מהזאב הרע", "ההתחלפות", "חיותה וברל", "שושנה חלוץ מרכז", "סיפור על אהבה וחושך". בטלוויזיה: "ילדי ראש הממשלה", "אחת אפס אפס", "מסודרים", "רמזור". בימוי לתיאטרון: "קרית כמעט" (סטודיו ניסן נתיב), "גוש לך" (צוותא), "כלומיקית" (פסטיבל תאטרונטו, 2011), "אגממון" (ת. הסמטה), "צפירה" (פסטיבל תיאטרון קצר) ועוד. תרגום לתיאטרון: "קרית כמעט", "מדליה להארי". משנת 2014 משמש כמנהל האומנותי של פסטיבל תיאטרון קצר בצוותא. זוכה פרס השחקן הטוב ביותר בפסטיבל הסרטים חיפה, 2011.

תומר שרון/לורד קליפורד אלאן

בין תפקידיו בתיאטרון: בת. הבימה: "פתאום הגיע סתיו" (כריס), "עת דודים" (פיקלמן), "ליזיסטרה", "רעל ותחרה" (מורטימר ברוסטר), "הסוחר מוונציה" (לנצלוט גובו), "כמעט נורמלי" (דר' מאדן/דר' פיין), "מוריס שימל" (אלכסנדר דוך), "נפגעי חרדה", "פוסט טראומה", "לוקאס הפחדן", "ללכת עד הסוף". בת. הקאמרי: "הכבש השישה עשר", "ענבי זעם", "חלום ליל קיץ", "הרטיטי את ליבי". בת. בית ליסין: "סקאפינו". בת. הרצליה: "להגיד מותר הכל", "אהבה וזעם". בפסטיבל עכו: "אופרת היהודים", "הזירה". בהצגות הפרינג': "הסייאנס של רומיאו" (פרס ראשון בפסטיבל וונקובר), "קין והבל". בפסטיבל חיפה להצגות ילדים: "סברס" (זוכה פרס השחקן הטוב ביותר). בתיאטרון הפרטי: המחזמר "בילבי בת גרב". בטלוויזיה: "עניין של זמן", "חצויה", "פלטפוס", "זהו זה", "של מי השורה הזאת?", "המצב", "משחק מכור", "החרצופים", "עד כאן", "החיים על פי איגי", "הלילה עם ליאור שליין", "טוב שבאת", "שירות חדרים", "פרשת השבוע", "דני הוליווד", "נופלות על הרגליים". בקולנוע: "מר באום", "צומת וולקן" (מועמד לפרס אופיר), "מרס טורקי", "שמיכה חשמלית ושמה משה", "ידיים קשורות", "פרדת הבמאי", "אני אוהב אותך – הסרט". דיבב אינספור סדרות, סרטי אנימציה ופרסומות. מופעי בידור: "האגף הסגור", "פעמיים תומר" (עם תומר יוסף), "פליטי פלטפוס", "פרוביזור". מופעים מוזיקליים: "souled out", "פלפל אל חאפלה" עם הוכמן וסומרצ'יק, "שירים לבלאגש – ההופעה", "צלילים חדשים בחלונות הגבוהים" עם משה זורמן ואסף רוט (פסטיבל הפסנתר 2009). אלבומו הראשון "בלוזר" יצא ב- 2005. לאחרונה יצא אלבומו השני "שירים לבלאגש".

שחר רוזנוססב המרמן/קצין אס אה

בוגר "בית צבי", זוכה מלגה ע"ש צבי קליר על הצטיינות בלימודים. בת. הבימה: "בראבו – שרים 90", "הקומקום והמטאטא", "אילתוריה", "החוטם", "מסייה דה פורסוניאק", "ארץ חדשה", "מסילה לדמשק", "ביקור הגברת הזקנה", "אדם לא מת סתם" (הקברן), "השבועה", "הקמצן" (אדון ז'אק, טבח ורכבו של הרפגון), "הסוחר מוונציה" (מלך מרוקו), "אלוהים מחכה בתחנה", "אבא גוריו" (המספר).

נצר אלוניחייל אס.אה/קצין גסטאפו

בוגר ביה"ס לאמנויות הבמה ב"סמינר הקיבוצים", 1997. בין תפקידיו: בת. הבימה: "הדיבוק", "הר לא זז", "החייל האמץ שוויק", "ילדי הקירות", "וליוס קיסר", "ואז התחבקנו", "מראה מעל הגשר", "בגדי המלך", "חודש בכפר", "הלהקה", "סיגל", "מירלה אפרת". בת. היידישפיל: "ילדי הצל", "יאשקע מוזיקנט", "הגלגל מתגלגל לו", "הזכייה הגדולה", "הקוסם מלובלין". באנסמבל עיתים: "מקבת". בת. הקיבוץ: "הם יגיעו מחר". בלירן הפקות: "פרח לב הזהב", "הברווזון המכוער".

דניאל ורטהיים(חייל אס.אה/ חייל אס.אס/ מלונאי)

בוגר "בית צבי". בין תפקידיו: בבית צבי: "אחים בדם" (מיקי), "סיפור אהבה" (אוליבר), "גריז" (וינס פונטיין), "קופסא שחורה" (אלכס). בת. הספריה: "הדוד ואניה" (ואניה). בת. גשר: "תפילה" (סטפאן, במסגרת פסטיבל הצגות פרינג'). בטלוויזיה ובקולנוע: "בצורת".

דורון עמית(חייל אס.אה/ חייל אס.אס/ מלונאי)

בוגר ביה"ס לאמנויות הבמה ב"סמינר הקיבוצים", 2008. בעל תואר בבימוי והוראת תיאטרון. בת. הבימה: "אם יש גן עדן" (אושרי), "כי בנו בחרת" (אבישי), "החייל האמץ שוויק" (חייל/חייל משתמט/חייל רוסי), "חילוץ גורלי" (מילר), "המאהב" (ג'מאל). בת. חיפה: "פיטר פן". בת. צוותא: "בתולים". בת. הארצי לנוער: "מזריץ". בת. המדיטק: "מותק", "אוזו ומוזו מכפר קקרוזו". בטלוויזיה: "יום האם", "פרופיל 64", "המכשפות משינקין", "אחת אפס אפס", "חטופים 2", "פלפלים צהובים", "דני הוליווד 2", "החיים זה לא הכל". בקולנוע: "נשות החלומות" (סרט גרמני), "המסע של האנה" (קופרודוקציה גרמנית-ישראלית בתפקיד איתי) (עליו זכה בפרס השחקן בפסטיבל הקולנוע התורכי-גרמני בנירנברג, 2012), "זיתון" (קופרודוקציה ישראלית-אמריקאית), "ישראלי אחרון", "הורה 79".

מועצת הנאמנים של התיאטרון | יו"ר: אדריאן הרשקוביץ
פרופ' מירה זכאי, יוכי דביר, דוד סיני, עמירה דותן
דירקטוריון הבימה | יו"ר: נורית דאבוש | **סגן יו"ר**: יוחנן צנן
אסתי אפלבוים פולני, אמנון דיק, שאול משעל, בן עמי עיב, יוסי שחק, דורלי אלמגור
מנכ"ל: אודליה פרידמן | **מנהל אומנותי**: אילן רון | **סמנכ"ל**: בני צרפתי

במאי בית וחבר הנהלה אומנותית: חנן שניר, משה קפטן
מנהלת מחלקה אומנותית ומלחקה: רות טון-מנדלסון
מנהל כספים: יגאל ספיבק
דוברות ויחסי ציבור: ריאל שמיר בלאט
מנהלת פיתוח עסקי וגיוס משאבים: יונית וייס

שחקני התיאטרון:

אקי אבני, אורי אברהמי, אלינור אהרון, נירית אהרני-שוויצר, עודד אהרליך, ג'סיקה אזול, טלי אורן, תמר אילנאי, דורון אורן, אושרת אינגדשט, גורג' אסכנדר, איטל אלבחר, נצר אלוני, אביב אלוש, גילה אלמגור, אהרון אלמגור, רותית אפל, נעמה ארמון, דפנה ארמוני, אורי בנאי, אורי בדר, עמוס בוארון, רותם בלוטניק, ריקי בליך, עירית בנדק, שמיל בן-ארי, טליה בן-מזי"א, שמחה ברבירו, שלומי ברטוב, עידו ברטל, שרידי גבארין, דודי בנשי, מרים גביראלי, רינת גולדמן, אדם גורן, גלית גיאת, לאה גלפשוטין, אשוח גספריאן, אילנית גרשון, תומר דהן, גבי אוהד-דוד, יעננה דודינה, יואב דונט, נתן דסנר, רן דנקר, אורי הוכמן, רוברט הכניג, דור הריר, אמנון וולף, דניאל ורטהיים, גיא זור-ארי, ניר זלחובסקי, אורן חבט, ענת חדיד, סיגי חזמה-פריצקר, ענת טוביה, דנה ידילי, לירון יואלי, רזיה ישראלי, איציק כהן, יעקב כהן, שמוליק כהן, שמעון כהן, שני כהן, מיכאל כורש, חילי כספי, אדם להב, מוטי לוגסי, לירון לוי, אמיר לוי, אילן ליבוביץ, רותי לנדא, קובי מאור, תות מולאור, הראל מורד, רוי מילר, רינת מטטוב, ראוהד מן סוליומן, מאיה מעוז, שפי מרציאנו, ערן חגי נויברג, אלון נמני, לואי נופי, נעמה נחום, אורית נחמיאס, דוריס נמני, נדיאל סג, שחף סגל, עמי סמולרצ'ק, גאסן עבאס, גורמן עיסא, דורון עמית, רוברטו פולק, רובי פורת-שובל, אסנת פישמן, מיקי פלג, אלינור פלקסמן, גיל פרנק, פני קדרון, אבי קושניר, יותם קושניר, דבורה קידר, רותם קינן, טל קלעי, ליא קניג, טטיאנה קנליס-אוליר, גיל קפטן, חווי קקון, אלכס קרול, נתן רביץ, ארז רגב, איילת רושק, אורנה רוטברג, שחר רז, רייבי, דב רייזר, פולי רשף, יגאל שדה, נגה שחר, ניר שיבר, קארין שיפרין, אייל שכטר, הילה שלו, יובל שלומוביץ, תומר שרון, גלי תגר, יפה תוסיה-כהן

השחקנים הוותיקים:

יהודה אפרוני, ישראל בירדמן, שלמה בר שביט, רולף ברין, מרים זוהר, שמואל עצמון, פניה פרח, דליה פרידלנד, אתל קובינסקה, אלכס פלג

מנהלה:

מנהלת לשכת מנכ"ל: עינת שחם-יעקבי
מנהלת כוח-אדם: שוש בן-דוד
פקידת כוח-אדם: שני חנן

אחזקה:

מנהל הבית: חיים אמויאל
חשמלאי הבית: סלומון עובדיה
מרכיזה: טלי דובינסקי, רות כהן, יעלה סגל
מנהל רכש וסדרנים: יניב איתן
ס. מנהל מחלקת סדרנים: עמית אופנר, יוסי דיל
סדרן אחראי: נתי חכים, בועז וולנשטיין
מעין גורדון, מיכל רוזמן, קרן שני, טל ייגר, אסי אלגריסי, מיכל רוזנפלד
עוזרת חשב: נגה כהן
אחראית מחלקת כספים: אורית מושקוביץ
מח' כספים: יפה אסרף, קרני בלנק, תקוה גחפי, קרן קורקוס

הנהלת חשבונות:

מנהלת חשבונות ראשית: שרה שדה
מנהלת מדור שכר: אסתי גולדשטיין

מחלקת שיווק:

מנהל שיווק: יגאל הרטל
מנהלת מכירות הבית: חתונה קיפניס
עוזרת למנהל מחלקת שיווק: ענת נתן
מנהלת מחלקת חינוכית: ניצה שכר
מנהל מחלקת שיווק מגזר עסקי: איתן אדר

שיווק פרויקטים ומכירה לקבוצות:

עינת גלעד, שיר סיני, קרן פרנקל
מנהל מחלקת שירות לקוחות-מנחים: אילן וולנשטיין

מנהלות משמרת: שני לוי, יפעת פרג' חסן
קופאים: שירלי כהן, רותית פרידמן

מחלקת הפקות:

מנהלת מחלקת הפקות: רויטל שקורי
מנהלי הצגות: מיכל אייזיק, אבי גז, אשירית טרבלסי, דנה כץ-נעמן, חגית נמרודי, קארין סגל, נועה ענתות, יעל פורת, דנה פלסר, דקלה רבר, כנרת צור, דבורי ריס, עדו שנון

מחלקות הבמה:

מנהל מחלקות הבמה: מאיר אלון
מנהל ייצור: איתן סיביליה
עוזר למנהל מח' במה: אורן חדידה
מחלקת במה: שמואל בושארי, גידי בלילי, יוסי ברכה, משה דוד, טל זוהר, יצחק חיים, ניקי לוי, דוד מלכה, דרור מנדלסון, גיא פיילר, יוסי דבה, קונסטנטין מרקובאנו, מיכאל רוקובסקי, יוסף שרייבר, סלימאן שתאט
נגר: רני סלם

מחלקת תאורה: יורק אורושר, ראובן יצחק, ליאור לוי, אבי פקלר, רונן צור, יוסי רווח, שלומי שטרית, חזי שלמה

עוזר למנהל מחלקת תאורה: איתן ממיה

מנהל מחלקת קול וידאו: אריק אביגדור

סגן מנהל: ליאונרד פול

תפעול קול: לאון פול, אוהד ורסנו, אסאה דולגוב, מורן דוידארי, שי זר, דני זודקוביץ, דפנה ביאליסטוק, יהונתן גילת, גדי יער, רומן סורקין, טליק אדיר

מנהל מחלקת ייצור אבזרים:

טלי זליגמן-שטוקהמר

מחלקת אבזרים: יטלי רוזנפוט

מעצבת ומנהלת מחלקת פיאות:

אסנת שגיא

פיאניות: עירית אבידן, אווה אוסנה, ליאת אמיר, עיבב וינשטיין-קרן, נדיה סמורגון, קוסטי צ'באנה, לילך שם טוב

מנהלת מתפרה: לינה קלרין

תפירה: ואדים לוין, לודמילה קוזלוב

מנהלת תפעול אבזרים ותלבושות:

מינה בן לולו

מחלקת תפעול אבזרים ותלבושות:

עופרה אדרי, נועה אתגר, אלה בקר, נועה בקר, אושרית טרבלסי, אפרת כהן, הילה כהן, יוליה לוי, רותית מאק, ג'טה מילר, לירון מינקין, אביטל פלג, אברהם פפן, רחל צמח, מיכל רואף, לינה שניר

אחראי ארכיון: רמי סמו

ארכיון הבימה פתוח לקהל

א' 10:00-12:00

ב' 10:00-14:00

ה' 14:00-18:00

טלפון: 03-5266720

מייל: archive@habima.org.il

להצגת "נעצר בחצות"

מנהל במה-דרור מנדלסון | **סגן מנהל במה**- מארק וובר
תפעול תאורה- רונן צור | **תפעול פולו**- קטיה אקרמן/אמיר זלוטר
תפעול סאונד - שלומי גילר/סשה דולגוב | **תפעול וידאו**- דפנה ביאליסטוק
תפעול תלבושות- ג'טה מילר, נועה אתגר/נועה בקר, אורטל כהן
תפעול אבזרים- אברהם פפן/מרינה גרשמן
תפעול פאות- עירית חורין/עיבב וינשטיין

טלפון: 03-5266666, פקס: 03-526677, קופה: 03-6295555, אתר אינטרנט: www.habima.org.il

מודעות: מוליס שיווק - 03-5161187 | הבימה, המערכת והמו"ל אינם אחראים על תוכן המודעות ועל סגנון, האחריות על המפרסמים בלבד. ט.ל.ח.

אגודת ידידי הבימה

אגודת ידידי הבימה תומכת בפרויקטים מיוחדים ושותפה בעשייה התרבותית והחברתית-קהילתית של התיאטרון. אנו, באגודת הידידים של התיאטרון הלאומי, גאים להיות חלק מהווייה שאינה מפסיקה להתחדש, גם בגוף – המשכן המחודש של התיאטרון וגם בנפש – טיפוח ושכלול היצירה והשפה האמנותית. אגודת הידידים של תיאטרון הבימה, שמה לה למטרה לפתח את היצירה התיאטרונית ולאפשר לקהל צעיר, הן במרכז והן בפריפריה, ללמוד ולחוות, באופן בלתי אמצעי, את קסמה של אמנות התיאטרון. אגודת הידידים מכירה גם בחשיבות הדיאלוג עם מדינות שונות בעולם ועל כן מסייעת לתיאטרון, כחבר בארגון תיאטרוני אירופה המכובד, ה-UTE, בנסיעותיו לחו"ל ובחשיפת היצירה הישראלית בתיאטרונים רבים בעולם ופיתוח הדיאלוג עם יוצרים ואנשי תיאטרון ממדינות שונות.

יו"ר אגודת ידידי התיאטרון הלאומי הבימה: עו"ד, ציפי רובין

חברי הנהלה:

ארליך גל, הראל אורה, חיימוביץ רונית
 לנדאו ליאורה, סביר רינת, רביד נאווה
 רוזנברג ריקי – גזברית כבוד, חפץ סיגלייה
 מייסדת ונשיאת כבוד: גולדנברג אורה
 מזכ"ל: כהן פולין

ידידים הבימה

אבידן בריר ברויה ודר' אברהם בריר	גבאי נרדה ועזרא	כהן פני ופנינית	קורט אורי ועפרה
אדלר רונית וראובן	גוטסמן רותי ויואב	כרמל שוש	קוריצקי נירה
אהוב יגאל	גולדנברג אורה	לוי גיטה	קז נילי וישראל
אור מיכאלה ותיאודור	גור אלן	ליאון אמנון ומלכה	קפלן שרה
אחיטוב אורינבסקי ארה	גורביץ מוניק	ליבאי דוד	קצין יהודית
אפרת צבי ודורה	גורביץ אריאלה וגרשון	לנדאו מרינה ואילן בן זאב	קרן מיקה ורוני
אונגר יעל ורמי	גיגר מיכה ושרה	לנדאו ליאורה ואלי	קריב נילי
איזקסון אירית	גלר אתי ואהוד	לנדסברג ברונו	רב חן רפי
אילין שרה	גרינברג יפית ודר' בני ארד	לנדסברג דיתי ואלכס	רב-הון יעל
אלאלוף שרה	גרנות נעמי ויוסי	לסט רותי וגבי	רבינוביץ רונית
אלאלוף אילנה וג'קי	דואק אבלין	מאור גליה ויהושע	רביד נאווה ואברהם
אלון אידה ושמעון	דנקנר אורלי ונוחי	מטלון מוריאל וענת	רהב רני והילה
אלחנני איטה	החברה לישראל	מיתר עפרה ואלי אפשטיין	רוני ציפי ופנחס
אלקון עידית	הורביץ דליה	מלמד אלדד ודליה	רובינשטיין מיכל ומאיר שמגר
אלרואי רונית	הירש תמי	נאמן אייבי ודליה	רוזנברג ריקי
אפרתי אורית ודוד	הכהן יעקב וציפי	נמרודי עופר ורזית	רוטר גבריאל ואסתר
אקרשטיין סטפני וג'ורא	דר' אביקסם ואורה הראל	נתנאל ענגי ועוזי	רז אייל וריקי
ארליך גל ומישל	וילנר חגית	סביר רינת	ריס איטה
ארליך מירה וג'ורא	זמיר רינה ויצחק	סגול טובה וסמי	רפפורט עירית
ארקין דוריס ומורי	זיו צבי וג'וספיין	פרופ' סוארי יצחק ועדיה	שגיב לזיקה עמי וטדי
בארינבוים צביקה ונטלי	זרניצקי אורה ויוסי	סטיבה אורה ואיתן	שוסטר דליה
בלנש קיי	חיימוביץ רונית	סמית רלי	שטראוס בן דרור רעיה
בלומנטל נעמי	חכמי קנפר ניצה	סלע יהודית	שלינגר שמואל
בנק לאומי	חכמי יוסף דוד	סדן שמחה	שפיגלר רותי
בנק הפועלים	חנן אריה ופסיה	עזריאלנט איה	שקד שושנה וישעיהו
בהר יוסי ועירית	טייק עירוזה	פדרמן ליאורה ומיכאל	שקד חיה
בר ריבה וצבי	טייק יהודית ודר' הנרי	פישמן טובה ואליעזר	רות לבהר שרון
בר שלמה	טלר גען	פלדמן איה וזאב	שריזלי דניאלה ודני
ברק אהרון ואליקה	ים שחור נעמי ומנחם	פלדבראום מייק	שרף רותי ואהרון
ברטפלד אסי	ינאי שלמה ואהובה	פרופר אתי וגד	תאומים מושיק ועירית
ברניצקי קוני ודן	יפו עלזה	פרופ' פרשקור יוסף ודליה	תשובה יצחק וחייה
גבריאל עדנה וארנן	כהן אלי ואיליה	קונדה אפרים וציפי	

לפרסום בדו עליון - הבימה

מגזין האירועים במשכן
התיאטרון הלאומי הבימה

ולפרסום בתכניות המחזות

בתיאטרון הבימה

צרו קשר עם
מולים שיווק

03-5161187
moo.adv@gmail.com
www.moolies.co.il

התיאטרון הלאומי הבימה מציג עונה של תיאטרון איכותי עשיר וסוחף

כ"ו י"א תשפ"א, יום הבימה!

ההצלחות הממשיכות

הקמצן

מאת מולייר
נוסח עברי: אלי ביזאוי
בימוי: אילן רונן

אדיפוס

מאת סופוקלס
נוסח הצגה ובימוי: חנן שניר

גבירתי הנהווה

מחזה ופזמונים אלן ג'יי לרנר
בימוי: משה קפטן

חשמלית ושמה תשוקה

מאת טנסי ויליאמס
נוסח עברי: רבקה משולח
בימוי: אילן רונן

חיזור גורלי

מאת ג'יימס דירדן
בימוי: משה קפטן

הסוחר מוונציה

מאת ויליאם שייקספיר
בימוי: אילן רונן

פאניקה

מאת רובין האודן
בימוי: אלון אופיר

פתאום הגיע סתיו

מאת אריק קובל
בימוי: איציק ויינגרטן

הכיתה שלנו

מאת טדיאוש סלובודז'אנק
בימוי: חנן שניר
בשיתוף התיאטרון הקאמרי

המאהב

מאת א.ב. יהושע
עיבוד: שחר פנקס | בימוי: שיר גולדברג

בוסתן ספרדי

מאת יצחק נבון | בימוי: צדי צרפתי

אבא גוריו

עפ"י אונורה דה בלזאק
מאת שחר פנקס
בימוי: שיר גולדברג

משהו טוב

מאת איליין מרפי
בימוי: רועי הורוביץ

אלוהים מחכה בתחתה

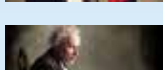
מאת מאיה ערד
בימוי: שי פיטובסקי

השבעה

מאת רבי אברהם בן מימון
עיבוד ובימוי: שי פיטובסקי

ארץ חדשה

מאת שי פיטובסקי ושחר פנקס
בימוי: שי פיטובסקי

פרטואר הבימה

אווזית המחזמר

מאת טים רייס ואנדרו לויד ובר
בימוי: משה קפטן

הבן הטוב

מאת שי גולדן
בימוי: איציק ויינגרטן

יהוא

מאת גלעד עברון | בימוי: אילן רונן

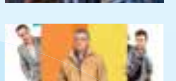
נעצר בחצות

מאת מארק הייזרסט
בימוי: משה קפטן

משפחה עליזה

מאת רון קלארק וסם בוריק
בימוי: נתן דטנר

עשר דקות מהבית

מאת מאיה ערד
בימוי: שי פיטובסקי

ז'קו

מאת אילן חצור | בימוי: איציק ויינגרטן

יחסים מסוכנים

מאת כריסטופר המפטון
בימוי: אילן רונן

אשה בורחת מבשורה

עפ"י ספרו של דויד גרוסמן
מאת חנן שניר ובבימויו

סיפור פשוט

עפ"י ספרו של ש"י עגנון
מאת שחר פנקס
בימוי: שיר גולדברג

1984

עפ"י ספרו של ג'ורג' אורוול
מאת רוברט אייק ודאנקן מקמילן
בימוי: עירד רובינשטיין

לבד בברלין

עפ"י ספרו של האנס פאלדה
מאת שחר פנקס | בימוי: אילן רונן

מרציפנים

מאת מאיה הפנר
בתפקיד הראשי: ליא קניג

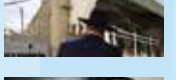
פליישר

מאת יגאל אבן-אור
בימוי: איציק ויינגרטן

המאהבת ה-9

מאת יהושע סובול
בימוי: משה קפטן

הילד חולם

מאת חנוך לוין
בימוי: עמרי ניצן

עקומים

מאת מרטין שרמן
בימוי: משה קפטן

מה שטוב בקליני

ללקוחות Cal מגיע רק טוב

חדש!

תשלום והטבות במסעדות ישירות מהנייד

■ חיפוש מסעדות ■ הזמנת מקום ■ ניווט ■ הטבות קבועות ומשתנות

הורידו עכשיו את אפליקציית **ארנק Cal4U**

כל מה שטוב בשבילי, עכשיו גם בנייד

פירוט עסקות
וחיובים

ניהול
המסמכים
שלי

לקיחת הלואה

הטבות בארץ
ובח"ל

תשלום והטבות
במסעדות

חפשו אותנו ב -

בכפוף לתקנון Cal4U

BE THE BOSS

BOMBERG

BOLT-68
SWISS MADE

elgion innovation

CREATION DE STYL - PHOTO H. LEWIS

THE BOLT-68 COLLECTION INCLUDES THE CHAIN AND MEDALLION FOR TURNING YOUR EXCLUSIVE TIMEPIECE INTO A DISRUPTIVE POCKET WATCH

euro-asia
official representative
— Since 1987 —

www.euro-asia.co.il | 03-6857520 תל-אביב טל. שירות שאול המלך 1 תל-אביב טל. 03-6857520
ובחנות השעונים והתכשיטים המובחרות

WWW.BOMBERG.CH • FOLLOW US ON